

CHKD JUL 22 1966

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

1886 - 80th ANNIVERSARY YEAR - 1966

80 M. 19 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1966 M. LIEPOS (JULY) 8 d.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 20 C.

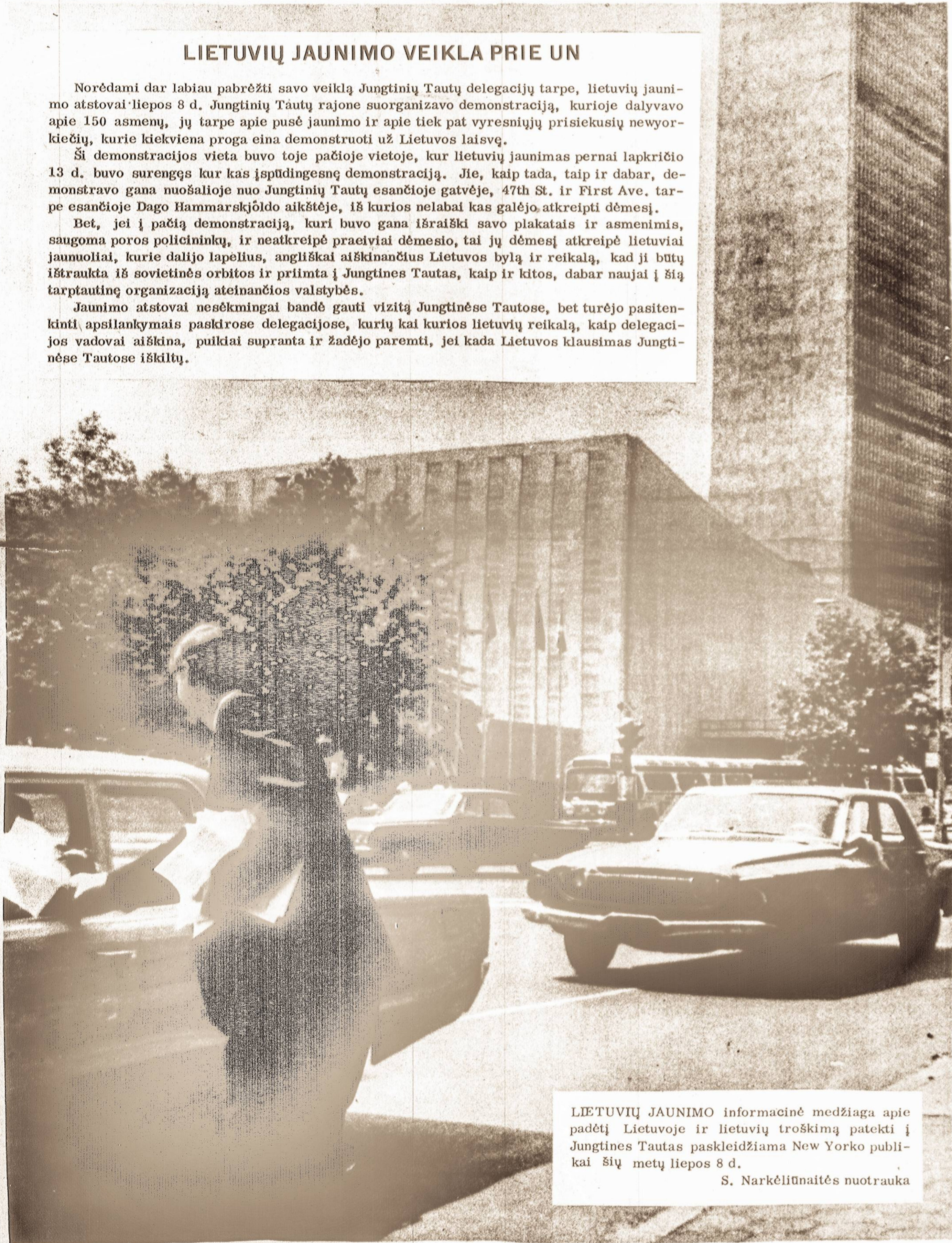
LIETUVIŲ JAUNIMO VEIKLA PRIE UN

Norėdami dar labiau pabrėžti savo veiklą Jungtinių Tautų delegacijų tarpe, lietuvių jaunimo atstovai liepos 8 d. Jungtinių Tautų rajone suorganizavo demonstraciją, kurioje dalyvavo apie 150 asmenų, jų tarpe apie pusė jaunimo ir apie tiek pat vyresniųjų prisiekusių newyorkiečių, kurie kiekviena proga eina demonstruoti už Lietuvos laisvę.

Ši demonstracijos vieta buvo toje pačioje vietoje, kur lietuvių jaunimas pernai lapkričio 13 d. buvo surengęs kur kas įspūdingesnę demonstraciją. Jie, kaip tada, taip ir dabar, demonstravo gana nuošalioje nuo Jungtinių Tautų esančioje gatvėje, 47th St. ir First Ave. tarpe esančioje Dago Hammarskjöldo aikštėje, iš kurios nelabai kas galėjo atkreipti dėmesį.

Bet, jei į pačią demonstraciją, kuri buvo gana išraiški savo plakatais ir asmenimis, saugoma poros policininkų, ir neatkreipė praieiviai dėmesio, tai jų dėmesį atkreipė lietuviai jaunuoliai, kurie dalijo lapelius, angliškai aiškinančius Lietuvos bylą ir reikalą, kad ji būtų ištraukta iš sovietinės orbitos ir priimta į Jungtines Tautas, kaip ir kitos, dabar naujai į šią tarptautinę organizaciją ateinančios valstybės.

Jaunimo atstovai nesėkmingai bandė gauti vizitą Jungtinėse Tautose, bet turėjo pasitenkinti apsilankymais paskirose delegacijose, kurių kai kurios lietuvių reikalą, kaip delegacijos vadovai aiškina, puikiai supranta ir žadėjo paremti, jei kada Lietuvos klausimas Jungtinėse Tautose iškiltų.

LIETUVIŲ JAUNIMO informacinė medžiaga apie padėtį Lietuvoje ir lietuvių troškimą patekti į Jungtines Tautas paskleidžiama New Yorko publikai šių metų liepos 8 d.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Lietuviai Kalifornijoje

Los Angeles par. sidabrinis jubiliejus birželio 19 d. praėjo labai iškiliai. Iškilmės buvo pradėtos J. E. vyskupo Vincento Brizgio sutikimu. Pamaldas laikė tėvas B. Markaitis, S. J., Lietuvių Tėvų Jėzuitų provinciolas, Gavėnios metu sėkmingai pravedęs žmonėms rekolekcijas. Jam asistavo Tėvas Kornelijus Bučmys, O. F. M., iš Brooklyno, ir kun. Antanas Vališka. Ceremonijas tvarkė kun. prof. Antanas L. Rubšys, iš New Yorko. Nuoširdų pamokslą pasakė vysk. Brizgys. Mišias giedojo parapijos choras, vedamas komp. Broniaus Budriūno. Bažnyčios išpuošimu pasirūpino ir visas išlaidas padengė dideli lietuvių draugai Sir Daniel ir Countess Bernardine Donohue. Pamaldose dalyvavo perpildyta bažnyčia žmonių. Los Angeles Kardinolą atstovavo Msgr. James Hourihan ir perdavė Kardinolo pasveikinimą. Po pamaldų padaryta bendra dalyvių nuotrauka.

Po pietų, 2 val. p. p., visi rinkosi į Marshall High auditoriją, kur vyko meninė Jubiliejaus programa. Scenos centre kabojo Algio Zaliūno suprojektuotas sidabro spalvos "25" ženklas, apvestas tokios pat spalvos lauro vainiku.

Išklausius vyskupo Brizgio, Tėvo B. Markaičio, Australijos lietuvių atstovo, Sir Daniel Donohue ir Tėvo Kornelijaus Bučmio sveikinimų, buvo pradėta meninė dalis, kurioje dalyvavo Metropolitan operos dainininkė Lilija Sukytė ir solistas Rimtautas Dabšys. Sv. Kazimiero par. choras, vedamas komp. Budriūno, pirmą kartą atliko paties dirigento parašytą kantatą "Tėviškės namai." Choru akompanavo Raimunda Apelkytė ir vargonais palydėjo Ona Metrics. Programai meistriškai vadovavo Rūta Lee-Kilmoneytė. Visa programa praėjo taip įspūdingai.

Programai pasibaigus, Klebonas visiems svečiams ir programos dalyviams nuoširdžiai padėkojo ir chorui visų dalyvių vardu įteikė \$500 kėlionės į Jaunimo ir Dainų Šventę Chicagoje išlaidoms padengti. Sir Daniel ir Countess Bernardine Do-

nohue buvo taip sužavėti choro pasirodymu, kad jie dar nuo savęs įteikė \$500 dovaną choro kėlionei į Chicago paremti. Publika ir choralai jiems sukėlė didelės ovacijas ir sugiedojo "Ilgiausių metų." Koncerte dalyvavo ir 40 lietuvių iš Australijos.

Programa baigta Lietuvos Himnu. Visą minėjimo tvarką vedė Parapijos Komitetas, padedamas keleto vyrų iš šalies ir būrio veiklių moterų ir mergaičių. Visam sumaniam vadovavo Pranciškus P. Speecher, Parapijos Komiteto pirmininkas.

Po minėjimo visi sugrįžo į parapijos kiemą susitikti, pasikalbėti, užkąsti ir pasidalinti dienos įspūdžiais.

* Dana Barauskienė, Chicago, Ill., su savo vaikučiais atvyko į Los Angeles, Calif., aplankyti mamytę Lukoševičienę.

* Inž. Alfonsas Arlauskas, iš Detroit, Mich., kartu su žmona ir trimis vaikučiais atostogauja pas savo gimnaisčius Čiurilionus, Canoga Park, Calif. Ta proga lanko žymesnes Pietų Kalifornijos vietas ir pažįstamus. Jų tarpe ir savo buvusį kapelioną kun. prel. Joną A. Kučingį.

* Kun. dr. Petras Celišius išvyko trijų savaitių atostogų į Vidurines Amerikos valstybes. Atostogų metu buvo ir Chicagoje, kur dalyvavo Jaunimo Kongrese ir Dainų šventėje.

* Amanas Grigalis, iš New Yorko, kartu su žmona lankėsi Los Angeles, Calif., ir svečiavosi pas Joną Kuktą, Grigalienės brolių. Ta proga aplankė ir Lietuvių bažnyčią.

* DAILĖS PARODA. Liepos 9-10 d. sv. Kazimiero par. salėje įvyksta jaunos ir gabios dailininkės Reginos Matusevičiūtės-Smith darbų paroda. Paroda atidara: šešt. nuo 4 iki 8 val. vak., sek. nuo 9 val. ryt. iki 6 val. vak. * MINTAUTAS IR DALIA SODEIKAI, Torrance, Calif., šiomis dienomis atšventė vedybinių gyvenimo dešimtmetį ir išskrido į Acapulco ir kitas Meksikos vietas praleisti atostogų.

* Amerikos Lietuvių Pilečių Klubo gegužinė-piknikas bus liepos 10, tuojau pat po pamaldų. Vieta: Arroyo Seco Parke, prie Avenue 60 ir Figueroa Blvd. (Važiuoti Pasadena Frwy.).

* Los Angeles SLA 75 kuopos gegužinė įvyksta liepos 31 d. Arroyo Seco parke prie 60-tos gatvės. Pietų pradžia 12:30. Visi nariai ir svečiai maloniai kviečiami gegužinėje dalyvauti.

VIRGIS NARBUTAS su savo pora šoko Los Angeles jaunimo šventėje.

LOS ANGELES JAUNIMO ŠVENTĖS DALYVIAI SU RENGĖJAIŠ.

Lietuviai džiaugiasi geru gyvenimu. Jų malonumai geroj kompanijoj ar švenčių proga dar iškilmingesni, kai gauna jų mėgiamą alų - Rheingold. Kodėl jie jį mėgsta? Mes nežinome, bet ką nors: tikrai gerai darome.

Rheingold
TIKRASIS ALUS

Tikram malonumui būtina užsakyk Rheingold alų, savo mėgiamoj aludėje ar restorane.

RHEINGOLD BREWERIES, INC., NEW YORK, N.Y.-ORANGE, N.J.

WHITE HORSE
Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 8-9519

PRANAS BRUČAS

Ray's LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISTIŪNAI

Ivairiausi amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N.Y.
Tel. Virginia 3-3544

Mano viešnage Lietuvoje

PRANĖ LAPIENĖ

ZINA JANULEVIČIŪTĖ, Vilniaus TV darbuotoja, susirašinėjanti su mano dukra Nela New Yorke.

TĖSINYS

Aktorė Vosyliūtė užkabina man ant kaklo gintaro „medalioną“ ir ant rankos nepaprastai gražiai pagamintą gintaro apyrankę. Vėliau ji man įteikia ir juostą su keramikos ir gintaro lietuvaiteimis. Juostoje jaušti šitoki žodžiai: „Ten, kur Vytautas didysis valdė mus ir gynė, bus per amžius, kaip ir buvus Lietuva tėvynė.“ Vėliau, kada ta juosta gulėjo mano viešbučio kambarėje ant stalo ir kas tik mane aplankęs skaitė tuos žodžius, to akyse spindėjo ašaros.

Vosyliūtei su dukra, kada jos buvo atsidūrusios tremtyje, buvau išrašius pakvietimus atvykti į JAV. Bet jos, vyro ir tėvo kviečiamos, grįžo namo. Dabar joms sakau, kad gerai padarė, nes, jei būtų atvykusios į Ameriką, jos gal, kaip ir dalis naujosios ateivijos, piktintųsi mano apsilankymu tėvų žemėje. Pabrėžiu taipgi, kad savo tėvynėje jos tikrai yra naudingesnės, dirbdamos kultūrinį darbą, negu JAV kur varstydamos adatas... Prisištato ir jos duktė Galė Dauguvietytė, kuri šauni mergina ir man labai primena savo tėvą, kartą buvusį mano mokytoją. Ji ir eina tėvo pėdomis, režisuodama per televiziją menines programas.

Sveikinuos ir su kita jauna mergina, kuri taipgi dirba televizijoje, paruošdama vaikams menines programas. Tai Zinutė Janulevičiūtė. Su abiem šiomis mergaitėmis yra labai sena pažintis, kada jos pradėjo susirašinėti su mano dukra, susipažinusios per Lietuvą, kurioje jos vaikams laikraštėli Ziburėli, kuriame jos bendradarbiavo. Joms, kaip ir keletui kitų Lietuvos mergaičių, turiu būti labai dėkinga, kad jos, užmezgusios per spaudą pažintį su Amerikoje gyvenančia mano šešerių metų dukrele, paskatino ją mokytis žodžiu ir raštu lietuvių kalbos, ir, didelę dalimi jų dėka, ji šiandien tuo atžvilgiu maža kuo skiriasi nuo Lietuvos augusių.

Visų šių žmonių nuoširdumas, tieji šilti pasveikinimai net iš pirmą kartą gyvenime sutiktų žmonių, lyg ir žadėjo man gražią viešnage Lietuvoje.

Visą šį įvyki foto aparatu įamžino smuikininkas Alfredas Kvedaravičius, kas paaiškėjo tik kitą dieną, kada jo žmona man nuotraukas pristatė viešbutyje.

„NERINGOJE“

Apie „Neringos“ viešbutį buvau daug girdėjusi ir žinojau, kad lietuviai buvo pabarti už jo puošnų įrengimą, ypač už tuos restoranus, kurie, kaip dabar pati pamačiau,

visada buvo pilnutėliai pietų laiku ir vakarais -- iki jų uždarymo.

Mano kambarys -- visas butas, trūksta jame tik virtuvės. Patogi moderniška sofa, kėdės, rašomasis stalas, svečiams ir gyventojui erdvios drabužinės, apsirėdymui kambarėlis su gera šviesa ir užtektinai vietos pasidėti bagažui. Kambarėje puikus Estijos gamybos radio, priimtuvas, kuriuo rytais klausydavaus naujienų, visada dviem kalbom: lietuvių ir rusų. Tokiomis pat kalbomis būdavo ir meninės programos.

Bet ant rašomojo stalo tekė pasigesti lempos, ypač kad turistaudamas žmogus jauti reikalo parašyti atvirukų ir laiškų. O vėliau ir apsirėdymo kambarėlyje užgeso šviesa, kuri taipgi iki mano išvykimo nebuvo atstatyta.

Zinoma, tai mažmožiai, bet ir tie, jei liestų tik lietuvių, neverti būtų ir minėti. Mes gi nieko nesame užmiršę iš praeties ir dar nesame pripratę prie aukštos civilizacijos. Man skaudu buvo todėl, kad šis modernus ir puošnus viešbutis, į kurį lietuviai įdėjo tiek savo sielos ir talento, turėtų būti kaip reprezentacinis. Todėl ir atrodė man, kad būtų gera, jei viešbučių vedėjams būtų leista po pasaulį pavažinėti, kad jie pamatytų kaip kitur tokios įstaigos tvarkomos.

Besidžiaugiant savuoju kambariu ir grožintis sumerktomis gėlėmis, kurias man mieli giminės ir draugai įteikė vos tik iš lėktuvo išlipus, broliai dar vis jaudinasi. Po I Pas. karo, kada mirė mūsų tėvas, ir motina gyveno dideliame varge, man yra tekę eiti lyg ir pamotės pareigas savo jaunesiems broliukams. Dabar jie tai prisimena ir žiūri į mane ne vien kaip į seserį.

Ak, sunkūs laikai buvo tada. Gražiausieji mano sapnai būdavo, kada susapnuodavau vieną iš tėtų, ateinančių į svečius su dideliu duonos kepalu, prie kurio mus vaikus sukviestavo. Pabudus tik seilė varvėdavo, ir aš jokiū būdu negalėjau duonos spalvos atminti, buvo ji juoda, ar balta. Tik gardesnio daikto už ją nežinojau. O ir kokie laikūs buvo mokslo metai! Nėra duonos, jos vietoj mama iškepavo iš vikių paplotėliu, kurie būdavo suaižėję ir greitai mano

Su brolio sūnumi, kuris mane fotografavo, lankant žymesnes vietas. Sėdime Neringos viešbutyje mano kambarėje.

dėžutėj pelėdavo. O juos laikydavau net užrakintus, kad kiti mokiniai, kurie buvo iš našesnių ūkių, nepamatytų mano vargo. Kad iki karo mano tėvas net ponu buvo vadinamas ir visko turėjome su kapu, dabar nieko nebereikiškė. Jis buvo miręs, o jo turėta Singer bendrovės siuvamųjų mašinų agentūra likviduota. Nors motina su mažais vaikais iš miesto sugrįžo į ūkį, iki tol dirbtą iš pusės, bet, samdant darbininkus, ji nepajėgė pakenčiamai iš jo išsiversti. Tai, žiūrėk, vienais metais viskas prigeria, kitais nėra sėklos. Dėl to kelerius iš eilės metus nebuvo pasėti žiemkenčiai.

BVS DAUGIAU

Su jaunystės draugėmis, po gyva palme, prisimename jaunatvės dienas Lietuvoje.

DARIAUS IR GIRĖNO paminklas jų tragiško žuvimo vietoje - Soldino miške. Liepos mėnesį minima jų skridimo sukaktis.

Panevėžys auga

Užlipus į neseniai iškilusio pirmojo Panevėžyje devynių aukštų namo viršų, prieš akis atsiveria graži miesto panorama. Ryškiausias bruožas -- statybą. Ji visur, kur tik bepažvelgsi, išdidžiai pasistiepusi virš senų medinių namukų, įsirižusi į Nevėžio pakrantių žalumą.

Panevėžiečiai gali didžiuotis išaugusiu stambiausiu Pabaltijy stiklo fabriku. Statybos jau gavo apie du su puse milijono kvadratinų metrų langų bei vitrininio stiklo. Rytiniame miesto pakraštyje iškilio milžiniški „Ekranų“ gamyklos korpusai. Pradėjo veikti tiksliosios mechanikos gamykla, žuvies kulinarijos fabrikas, dvi didelės rajoninės šiluminės elektrinės. Nauji modernūs pastatai pastatyti automobilių gamykloje, baldų ir medžio apdirbimo kombinata, metalo dirbinių gamykloje, cukraus fabrike ir daugelyje kitų įmonių.

Pradėjo gaminti ir sudėtingus elektroninius grafikų skaitymo įrengimus, automobilių kompresorius, aliuminavimo būdu padengtus veidrodžius, elektromegafonus, lininius audinius su lavsanu ir kt.

Nuo 1962 metų į naujus butus persikėlė apie 15 tūkstančių žmonių -- ketvirtadalis miesto gyventojų. Išaugo gražūs kvartalai. Gamtinės dujas naudoja beveik pusė šeimų.

Gili vaga išvartyta švietimo

ir kultūros baruose. Miesto moksleivija gavo dvi naujas mokyklas. Dvigubai padaugėjo vietų vaikų darželiuose. Kūrybiniu darbu teatre ir lietuviškajame kino mene džiugina miesto dramatos teatro aktoriai ir režisieriai, susilaukę aukšto įvertinimo ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

Miestas pasipuoš gražiais daugiaaukščiais kultūros rūmais, plačiaformatiniu kino teatru, dvylikos aukštų viešbutiu ir kitais pastatais.

LENKIŠKAS KUMPIS

geriausias

nes visuomet skanus, sultingas, be riebalų

geriausias

nes geriausias šeimai, draugams, turis šį ženklą:

simbolis aukštos kokybės

geriausias

nes paruoštas padavimui, šiltą ar šaltą

Dėžėse nuo 2 iki 12 sv. KRAKUS, ATALANTA ir TALA marke; taipgi riekėm maišiliuos po 4 ir 5 unc. Reikalaukit tikro importuoto LENKIŠKO KUMPIO

KUO GERIAUSIO

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštytis in 1886, is published weekly (in June, July and August - bi-weekly), by Valerie Tyšliava and Juozas N. Tyšliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone APplegate 7-7257. Editor: Salomeja Nakeliūnaitė; Managing Editor: Valerie Tyšliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three week's notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

Mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Tariamieji jaunimo metai šiek tiek atitraukia dėmesį nuo senimo paminklinių metų. Vienybė ir Susivienijimai mini 80 metų sukaktis; keli kiti laikraščiai — po 50 metų. Gražios tautinės veiklos 25 iki 50 metų sukaktis mini, ar ruošiasi minėti, visa eilė senųjų veikėjų, pasauliečių ir dvasininkų. Šie senimo jubilieja, galima sakyti, stovi tokių astrologijos "planetų" susidūrimo, kurių nuotaiką 1936 m. Marianopolio rektorius kun. dr. J. Navickas man sykį pareiškė Kanados Montreale šv. Kazimiero par. klebonijoj. Kalbėjomės apie lietuvių spaudos ir literatūros ateitį Amerikos lietuviuose. Aš buvau šioks toks optimistas, bet kun. Navickas tiesiog pareiškė: "Kas leis? Kas skaitys?"

Netikėtas apie 30 tūkstančių naujų ateivių atvykimas 1945 metais ir vėliau į mūsų visuomenės gyslas įtryškė galvalingiesnio kraujo, kuris, deja, jau stingsta. Ilgų darbingų metų jubiliejus minį gali su kun. Navicku vėl klausti: "Kas skaitys?" Ar minės kas ką, sakysime, po 25 metų? Lietuvoje lietuviybė gali poeto Marcinkevičiaus žodžiais, tarti: Žinau, kad į dieną, ne į naktį einul Ten, kaip Ameriką atlankeš J. Baltušis pasakojo: "Lietuvoje einame, dirbame, krutame, statome, kuriame. Ir...apsitriname." Mūsų jubilatams tautinis darbas svetimame krašte buvo smagus ir malonus, nes juo tenkino vieną Amerikos nepriklausomybės pareiškimo principų: pursuit of happiness. Veikla džiugino ir darė laimingais I Pas. karo metu Adomas Lastas klausė: "Mano gyvybės aušrelei užgesus, Ką nusinešiu į glėbį nakties?" Jubilatai gali atsakyti: "Nusinešime Amerikos Lietuvą." 1950 metų gyventojų surašymas Amerikoje suskaitė 147,675 Lietuvoje gimusius, 249,825 čia gimusius Lietuvosius. 1960 metų surašymas, be abejo, Lietuvoje gimusių skaičių žymiai sumažino, nes giltinė darbavosi. 1970 metais jų bus dar mažiau.

Atomine energija ruošiamas mūsų jaunimo kongresas Lietuvos jaunimą turės vaiduokliu, kaip karališkame bankete (Šekspyro "Hamlete") vaiduokliu švystelėjo, aukštųjų sąmokslininkų nužudytas valdovas Banko. Tiesa, kongresas šaukiamas Lietuvos meilės vardu, apie kurią Lietuvoje gyvenanti jauna kūrėja poetė Degutytė rašo: "Užgniaužus giesmę ir paslėpus dangų, Tu man pati brangiausia! Gaila, kad susimokę kongreso rengėjai Lietuvos jaunimą, kuris tautą į ateitį neša, šluoja į istorijos šiukšlyną, nors aukštąjį mokslą einančio jaunimo Lietuvoje priskaičiuojami 46 tūkstančiai. Užsieniuose, kažin ar priskaičiuotum 4 tūkstančius? Lietuvoje išsimokslinęs jaunimas daugumoje tėvynėje ir dirbs, o užsieniuose diplomuotieji dirbs užsieniems. Lietuviybė bus ne širdies reikalas, bet "hobby."

Tęsiama 5 psl.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

FAKTAI KALTINA

Faktai kaltina! -- tokiu vardu LTSR Mokslų Akademija leidžia dokumentų rinkinius, kurie demaskuoja buržuazinius nacionalistus, parodo jų kruvinus darbus ir visokią menkystę. Jei leidžias būtų agitpropas, tai šių leidinių lygis ir pobūdis būtų visai suprantamas. Bet kai leidėju rašosi Mokslų Akademija, tai leidiniuose tenka pasigesti ... mokslo.

Štai turiu VII-į rinkinį, kuris supažindina su "Geležinio Vilko," voldemarininkų ir jų simpatikų, veikla.

Didelė dalis paskelbtos medžiagos yra tarybinų tardymo įstaigų protokolai. Tie protokolai nėra patikimi, nes nėra žinomos jų rašymo aplinkybės nei priemonės, kuriomis iš tardomųjų išgauta norimi tekstai. Stalino mirties proga Maskvoje iš kalėjimo paleido grupę "prisipažinusių" gydytojų. Vadinas, pati sovietų valdžia gerai žino tardymo prisipažinimų vertę ir juos laiko patikimais tik tada, kai reikia. Vakaruose tokiais parodymais tikėti rekomenduotina tik tiek, kiek jais tiki Kremliuje.

Iš sovietinių tardymų ištrūkustieji pasakoja apie pragariškas priemones, kuriomis tardytojai iš tardomųjų išgauna ką tik nori. Ligi šiol tur būti tik vienai vienas Rastenis, jau Amerikoje atsiradęs, neužginčijo savo sovietiniam kalėjime rašytų parodymų ir pasisakė tai rašęs neverčiamas. Žinoma, tai yra reta ir maloni išimtis. Kas ir kaip įrodyti, kad "Geležinio Vilko" veikėjų protokolai turi rastišką patikimumą?

Greta tokių abejotinių tardymų, VII rinkinys negaili apie "Geležinį Vilką," ir autentiškos medžiagos. Bet ir autentiška medžiaga darosi prikli, kai matosi rinkinio sudarytojų per didelis troškimas kaltinamąjį vienašališkai suntektinti. Rinkinio gale sudaryta svarbesnių pavardžių žodynėlis. Štai pavyzdys:

-- Galvanauskas-Galva, Gediminas -- ekonomistas, finansininkas, žurnalistas, okupacijos metais aktyviai talkino hitlerininkams, dirbdamas okupacinės valdžios aparate, pabėgo su hitlerininkais, gyvena JAV. --

Yra tiesa, kad G. Galva yra ekonomistas, finansininkas ir žurnalistas, kad jis dabar gyvena JAV. Bet taip pat yra tikra, tik tarybininkų nutylėta, kad G. Galvanauskas-Galva pirmųjų metų nacių okupacijos metu su hitlerininkais taip "bendradarbiavo," kad greitai pateko į kalėjimą. Ir į Vakarus jis ne su hitlerininkais pabėgo, bet tik laimingo atsitiktinumo dėka nebuvo nužudytas, o išsiųstas į Reichą ir ten laikomas policijos priežiūroje. Štai koks jis buvo hitlerininkų talkininkas! Iš Lietuvos ateina balsų apie vysk. Brizgto, kun. Jankaus ir kitų nusikaltimus. O gal jie tokie pat nusikaltėliai, kaip iš G. Galvos hitlerininkas?

Atradus tokios išminties, praeina noras tokiu leidiniu naudotis. Faktai kaltina!

Tokio lygio kaltintojų turime ir Vakaruose. Kuó geresni tie visi rezoliucijų rašinėtojai, kurie ryšių su tėvynė ieškotojus sutapatina su ieškotojais bendradarbiavimo su Maskva ir imasi vienokios ar kitokios akcijos? Tai yra tautiški niekalai vis tiek, ar jie dangstosi Altu, Vliuku ar tarybine Mokslo Akademija.

NESUPRANTU, KODĖL PUOLAMAS MILUKAS

Jau bene antri metai iš Lietuvos atvykęs į JAV Antanas Milukas, daugiametis Vorkutos kalnys. Kaip ir reikia laukti, atvykęs yra daug kur laukiamas liudininkas ne tik apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, bet ir apie sovietinius Sibiro tremtinius. Tokio nekaltai nukentėjusio liudininko pasakojimai negali būti palankūs jį nuskriaudusiai santvarkai.

Anądien Brooklyno Laisvėje skaityme iš Vilniaus atsiųstus Milukui patarimus:

-- Jei Milukas turėtų kiek sąžinės, jis turėtų pasakyti, kad iš Sibiro grįžo į Lietuvą visi, kas panorėjo, o jei kas liko, tai todėl, kad ten atrado geras tarnybas, pasistatė namus, vedė ar ištekėjo už vietos gyventojų...

Iš tikrųjų -- yra labai vertingas patarimas būti sąžiningu. Sąžiningas informatorius turėtų pakalbėti ne tik apie Sibire įsitačiusius, bet ir apie mirusius. Informatorius iš Vilniaus nesąžiningai nutyli apie Sibiro tremtinių kapus. Nesąžininga nutylėti ir apie tai, kad ir Sibire įsitačiusieji į ten pateko ne laisvų sąlygomis, bet vergų sąlygomis.

O tas Milukas yra sąžiningas, negu Vilniuje apie jį manoma. Štai Chicagoje buvo jo pranešimas. Spaudoje iš anksto rengėjai garsino, kad Milukas tiesiog į miltus sumals ryšių su tėvynė šalininkus. Net ir to susirinkimo, kur Milukas kalbėjo atidarymo kalboje buvo įspėta, kad čia bus atkirtis visiems, kas siekia ryšių su tėvynė (kalbėtojas kažkodėl tėvynę sutapatino su bolševikais, gal kad širdį neskaudėtų tėvynės išsižadėjus).

Milukas kalbėjo ilgai. Pasakojosi įspėdžius atvykus į JAV, susitikimus su senais draugais ir pn. Kalbėtojas iš jo menkas -- neįgudęs, išsiblaškęs, žodžio neapvaldęs. Iš jo būtų galima padaryti šiek tiek propagandos, bet jis pats propagandos daryti nemoka. Apie Vorkutą ir Lietuvą kiek daugiau iš jo išpešė gausūs klausinėtojai po pranešimo. Iš to viso paaiškėjo, kad ne tik gyvenimo Lietuvoje, bet net Vorkutos negalima lyginti su naciniams mirties lageriais. Vorkutoje buvo galima gyventi.

Apie ryšius su tėvynė ir ryšininkus nekaltant, Miluko pranešimas pseudopatriotinių Chicagos rėksnių gerklėje atsistojo aštriu kaulu. Gera buvo ir tai, kad Miluko pranešimo nereikėjo rengti ryšių šalininkams, kad juos pavadavo tie, kurie norėtų ryšininkams duobę iškast.

Lietuviškas jaunimas Dainavos stovykloje dalinasi mintimis apie lietuviškus reikalus.

Ged. Naujokaičio nuotrauka

VIENYBĖ, 1966 liepos 8 d.

Rusas istorikas pasižiūri į mūsų istorijos pradžia

Išsamiau negu bet kuris lietuvis senovės Lietuvos valstybės atsiradimą nušvietęs (su įdomiais pratyklėmis), rusas istorikas V. Pašuto, 1959 metais rusų kalba Maskvoje išėjusiame 532 puslapių veikale (su dviem žemėlapiams) Mindaugo sudarytą Lietuvą vadina karalyste ("litovskaja monarkija"). Sako: "Jos stiprinimas vyko ypač sunkiose tarptautinėse sąlygose. Lietuva, mat, į istorijos sceną atėjo palyginti pavėlavusi. Ją iš visų pusių spaudė aukštesnio išsivystymo feodaliniai kraštai, kurių valdovai bijojo, naujai atsiradusios valstybės sustiprinimo, o, be to, juk ji buvo ir pagoniška." (psl. 377).

Pašuto toliau pasakoja: Slekdama sustiprinti valdovišką ranką valstybėje, Mindaugo valdžia atiminėjo žemę iš vietinės valdos kunigaikščių, išdalindama ją įvairiems savo tarnams, Nušalintieji gaudavo žemės kitur. Kol Mindaugas taip darbavo-

si Aukštaitijoje, dalykas vyko be kliūčių. Bet kai tapo paliesti Žemaitijos kunigaikščiai, kilo feodalinis karas, kurį nupasakoja Mindaugui nepalanki Volynės kronika. Sako: "Pasiėmęs visą Lietuvos žemę," jis po to pasiėmęs ir "nesuskaitomus" Žemaičių kunigaikščių Tautvilos, Edivido ir, atrodo, jų dėdės Vykinto "dvarus."

Norėdamas jais atsikratyti, Mindaugas pasiuntė "kariuoti rusus į Smolenską," prižadėdamas duoti valdyti, ką užkariaus. Suzdaliao ir Novgorodo kronikos, nors nesutaria dėl metų (Suzdaliao sako 1248, Novgorodo 1245), sutaria, kad šių iš Žemaitijos išgautų kunigaikščių puolimai palietė Vitebsko, Polocko ir šiaurinę Smolensko sritį. Apsijungę Suzdaliao, Maskvos, Tvėrės ir kitų sričių kunigaikščiai lietuvius sulaukė ir sumušė ties Zubcovu. Kai 1245 m. popiežiaus

siunčiamas Jonas Plano Carpini vyko per Rusę, jis girdėjo ir užrašė, kad lietuviai "dažnai ir kiek galėdami iš pasaly puldinėja rusų žemes."

Volynės kronika pasakoja, kad Mindaugas žemaičių kunigaikščius išvijęs "dėl piktumo, nes su jais pykosi." Norėjęs juos pribaugti, nes "pasiuntė karo vyrų juos užmušti." Gresiantį pavojų sužinoję, šie pabėgę pas Volynės kunigaikštį Danylą. Romano sūnų, Mindaugas stundė pasiuntinius ir prašė, kad "nedarytų jiems malonių."

Danyla, tačiau, buvo žemaičiams giminė (Tautvilo sesuo buvo Danylo žmona -- V. S.). Jis apsisprendė kitaip pasielgti. Suprato, kas įvyktų, jei lietuviai valdžia išplistų, paimdama Polocką, Smolenską, Pinską ir kitus miestus. Jam pasirodė čia puiki proga suorganizuoti

VENEZUELOS LIETUVIŲ ansamblio vadovė A. Žalnierienė (k.) pristato deklamuotoją Ana Leon, venezuelietę, kuri deklamuoja lietuviškai venezueliečių - lietuvių suartėjimo vakare.

Šaukimas į modernų kryžiaus karą

Clevelando skyriaus naujoji ALT valdyba išleido atsisaukimą į tautą -- į brolius ir seses lietuvius -- kovoti už tautos laisvę, grąžinti komunistinę imperiją (plg. 1966-V-20 d. Draugą), bet atsisaukimo motyvai yra ne iš tikrovės, o iš naivios fantazijos. Įdomu, kad į atsisaukimą įvelta ir krikščionybė ir per tai šaukimas įgauna švento kryžiaus karo ilgesį. Mat, jos (krikščionybės) įsakas kovoti su blogiu -- komunizmas -- tai neįgytamas, absoliutus blogis, nors vienuoliai yra komunistai ta prasme, kad asmeninės nuosavybės turi dar mažiau negu sovietiniai proletarai, o vienuolynai -- tai savotiškos komunos.

Krikščionybė įsakas yra kovoti su blogiu savyje, savo gyvenime, o dėl istorijos atnešamų blogybių, tai didelis klausimas, kaip su jomis kovoti. Kryžiaus karai buvopiečių skelbiami, jų dalyvai buvo žadamas visuotinis nuodėmių atleidimas ir rojus po mirties karo lauke; anų laikų šventieji vyrų savo ugningais pamokslais agitavo žmones į karą su nekrikščiais, su netikėliais, karaliai vadovavo kryžiaus karo žygiams, bet kryžiaus žygiai nepasisekė, šventoji žemė (Palestina) neliko išvaduota, nors kryžiečiai ramia sąžine masėmis skerdė nekrikščius. Ir sunku pasakyti, kas tuomet daugiau blogo padarė, nekrikščiai mahometonys, žydai, ar krikščionys kryžiečiai. Marksistai yra iš principo netikėliai ar bent agnostikai, nors ir krikščionys. Clevelando ALT valdyba šaukia tautą į šventą karą, į komunistinės imperijos išgriovimą, nes tik ant jos griuvusių lietuvių tauta atgaus savo valstybės nepriklausomybę; šaukia krikščionybės vardu, tik dar visuotinių atleidimų ir rojus nežada, bet visų pirmiausia griežtai absoliutiškai draudžia "bet kokį bendradarbiavimą bet kokiu pagrindu jį būtų vykdamas su Lietuvą okupavusiais Maskvos imperialistais." Tai yra šūvis į netikrą taikinį, nes Lietuvoj visi suaugę žmonės, noromis ar nenoromis, bendradarbiauja su režimu, o Amerikoje kas nori bendradarbiauti, tas repatrijuoja, o kas gyvena Amerikoje, tas ir

kažkaip norėdamas čia neranda dirvos bendram darbui, tad kuriam galui drausti tai, ko Lietuvoj negalima išvengti, o Amerikoje ir norint negalima, nes čia nėra kolūkių, nėra suvalstybtųjų fabričių, nėra marksistinės administracijos, bet iš V. 31 d. Draugo paryškėja to atsisaukimo idėjinė bazė -- tai "konservatorių klubo" lyderio Juliano Smetonos deklaracija, kad "kas patenka į komunistų namus, to laukia mirtis." Koks baisumas! Lyg kapitalistų "namuose" niekas nemirtų!

Dr. Ant. Kučas savo knygos "Kun. Antanas Staniukynas" 8 pusl. rašo: "Daugumai (lietuvių emigrantų) reikėjo leisti giliai po žeme į anglių kasyklas, kur to meto sąlygose įvykdavo daug nelaimių: susižeisdavo, apsiuodėdavo anglies dujomis, užgriūdavo. Kompanijos daug daugiau sielodavosi dėl užmušto mulo negu dėl darbininko. Tada įstatymai darbininkų neglobojo." Taigi mir-davo žmonės ir kapitalistinių kompanijų "namuose." Jei konservatorių klubai būtų turėję lemiamos įtakos šio krašto politikai, tai ir dabar Amerikoje nebūtų geriau.

Po paradoksiško Jul. Smetonos pranešimo buvo "parodyta juosta apie Trujillo ir Diem nužudymą, kurioje buvo pateikta duomenų apie State Departmento vaidmenį tose žmogžudystėse." Jul. Smetona, kaip Lietuvos Trujillo sūnus, gailis Dominikos resp. žiauraus, kruvino, klastingo diktatoriaus Trujillo, kuris buvo nepaprastai godus kapitalistas: didesnė Dominikos resp. turtų dalį tas diktatorius buvo pagrobęs į savo privačią nuosavybę.

Ar nebūtų geriau, jei Jul. Smetona būtų parodęs "Juostą," kaip jo tėvo saugumo policija kankino streikuojančius Suvalkų krašto ūkininkus ir kaip jo tėvo švogeriš Tubelis per ūkininkų delegaciją patarė Lietuvos ūkininkams atsisakyti nuo pirktinų drabužių ir nuo odinės avalynės. (Plg. Zigm. Jonyno str. "Suvalkijos ūkininkų streikas" "Sėjos" 1966 m. I nr.). Vadinasi, smetoninėj Lietuvoj lietuviams ūkininkams buvo valstybės vadovybės partata grįžti į vyžas, į Kr.

Donelaičio "vyžotą nabagystę." Streikuojančių ūkininkų atžvilgiu Ant. Smetona su savo švogeriū buvo itin panašus į Trujillo. Jei dėl to streiko Smetonos režimas būtų kritęs, tai Julius Smetona dabar rodytų juostą, kuri vaizduotų "State Departmento" vaidmenį toje Smetonos nelaimėje.

Ir dr. J. Šliūpas, kad ir būdamas lietuvis nacionalistas, mokėjo patriotizmą, suvaidinti su marksizmu ir kai kuriais atžvilgiais reikėsi blogiau už bolševikus. A. Kučo tos pačios knygos 20 pusl. skaitome: "Šliūpas kurstė" kapoti galvas hidrai; taip jis vadino dvasiškiją. Pranašaudamas socializmą įvyksiant už dešimties metų, jis vaizdavo gražią tautos ateitį, bet bažnyčios bus paverstos arkidėmis ar šokių salėmis, o kunigai ir vienuolės pakarti varpinyčiose." Jei jau kunigai ir vienuolės pakartini, tai nenuseklu palikti gyvus religingus žmones... Tokio žmogžudiško žiaurumo nesurandame nei Maskvos, nei Markso, nei Lenino, nei Stalino raštuose. Vadinasi, šliūpizmas yra blogis, tad jei jau skelbti karą marksizmui, tad būtų nenuseklu, nelogiška bendradarbiauti su šliūpininkais, o šliūpininkų Amerikos lietuvių tarpe gan daug, vadinasi, reikėtų pradėti šventą karą su blogiu čia pat savo tarpe, nesiekiant okupuotos Lietuvos, o tuo tarpu marksisto vadovaujamos Naujienos yra fanatiškai nusistačiusios prieš "maskvinį" marksistinį komunizmą ir turi skaitytojų bemaž tiek pat, kiek ir katalikų Draugas. Jei jau skelbti kryžiaus karą marksizmui, tai reikėtų jį pradėti čia pat vietoje, nes komunistinė imperija be garlaivių ir lėktuvų nepasiekiamą, o tų konservatorių klubai, neturi ir neturės, o norint sudaryti savanorių kryžiečių armiją, reikia jiems rodyti ne vien nepriklausomą Lietuvą, bet ir kokią ta nepriklausoma Lietuva bus. Jei tik tokia, kaip Trujillo Dominika ar Duvalier Haiti, tai verčiau nesidrasdyti, o ramiai laukti svetimuose kraštuose... laukti pasikeitimų, evoliucijos istorijos procese.

J. G.

platų Lietuvos puolimą, panašų į tą, kuri anuomet suruošė su lenkų kunigaikščiais prieš prusus. Danylos pasiuntiniai įkalbinėjo lenkus: "Atėjo laikas krikščionims išieiti prieš pagonis, kadangi šie susiniovė savo tarpe." Žodžiais lenkai pritarė, bet praktikoje nesiryžo įsimaistyti į Lenkijai pavojingas kovas. Tai buvo pirmas Mindaugo valdžios laimėjimas. Danyla pasiuntė Žemaitijos kunigaikštį Vykintą savo diplomatu įtvėngiams, žemaičiams ir Rygos vokiečiams. Šiam pavyko. Pirmiausia, "sėdabru ir dovanų daugybe" prisikalbino įtvėngių bajoriją. Jo pusėn palinkusi ir "pusė Žemaitijos" -- be abejo jimo, vakarinė jos dalis, nes rytinę jau tvarkė Mindaugas, kurio kariuomenė, be to, buvo užėmusi ir Juodąją Rusę (Gardiną, Naugarduką, Slonimą, Volkovyską, Turijšką, Nesvyžių -- V. S.). Su Vykintu sutarti pasirašė ir Ryga, nes kariškiai tikėjosi Lietuvoje paplėšikauti, o pa-

vykus -- ir kokią nors sritį pasigrobtį.

Pašuto sprendžia: Man rodos, kad Mindaugo valdžia stambiai klydo, pasukdama žemaičius Smolensko pusėn, vieton ginti prūsų ir žemaičių žemę nuo vokiškų pavojų. Ši klaida pagimdė tikrų sąlygų neatitinkančią bei rytų Europos pažangai žalingą Volynės sąjungą su žemaičiais ir vokiečiais. Įsiliepsnojo karas. Volynės kariškiai švaistėsi Naugarduko, Volkovysko, Slonimo, Zditovo pilių ir miestų apylinkėse, o Tautvila su pulku, kuriame buvo įtvėngių, rusų ir polovcų, metėsi į Lietuvos vidų, kur, kronikos žodžiais, įvyko "daug kautynių."

Žemaičių kunigaikščiai savo teises, atrodo, apgynė, nors gal ir ne visoje Žemaitijoje. Tautvila ir Danyla atvyko Rygon, kur buvo priimti su "didele garbe," o Tautvilą apsikrikštijo (tarytum užbėgdamas už akių Mindaugui).

Nukelta j 10 psl.

Mes

Atkelta iš 4 psl.

Vasario 16 signataras St. Kairys prieš mirtį išpėjo susirūpinti Lietuvos jaunimu. Tą patį tarė ir artistė Rūta Kilmonytė Lee, kuri turėjo progos su to jaunimo dalele kad ir trumpai susipažinti. Radio pasikalbėjime su J. Valaičiu ir J. Stuku Rūta New Yorke pareiškė: Džiaukitės, kad gyvenate krašte, kur galite daryti, galvoti ir gyventi kaip norite! Bet rūpinkitės ir jaunimu, kuris Lietuvoje, kad turėtumėt su juo geresnį susipratimą, nes visas pasaulis netrukus bus jaunesnės kartos rankose. Susipratimas būtinas, ir, manau, jis bus!"

Koks įdomus būtų buvęs politinis lošimas, jei Lietuvos komisarai būtų išleidę į Ameriką žymų akademinio jaunimo ansamblį, vildamiesi laimėti prielankumo, o koks nors pas mus "komitetas iš kairės" būtų tam ansamblui suruošęs, atskirai nuo kongreso, koncertų maršrutą po Ameriką! Ar būtų buvę iš to žalos tautos reikalui? Gal kada nors mūsų jaunime ir išsiskirs koks komitetas iš kairės, kaip I Pas. karo metu kalbininkas Jablonskis ir du veikėjai sudarė trijulę veikti šalia niekaip nesutariančių mūsų partijų? Nereikia abejoti, kad turime jaunimo su galvomis, galinčių pagerbti tautos veterano ir artistės Rūtos trokštamą "susipratimą". Kongresas pagerbs šposų krėtėją, bet ar suras priemonių pagerbti ir jaunus mūsų meno kūrėjus Lietuvoje?

Ligija Bieliukienė tarptautinėje moterų veikloje

LIGIJA BIELIUKIENĖ, kuri staiga mirė New Yorke birželio 28 d., visoms laisvojo pasaulio moterims palieka didžiulį tarptautinės veiklos palikimą. Viršuje ji matoma New Yorke 1958 m. su republikonų senatorium iš Connecticut Prescott S. Bush.

Prie vėlionės karsto atsisveikinimo žodį Bieliukienei tarė lietuvių ir tarptautinėje veikloje kartu su ja dirbusi Vincas Jonuškaitis. Šėdi atsisveikinimo liepos 1 d. vadovavo Brazinskas ir vėlionės vyras Bronius Bieliukas.

LIGIJA BIELIUKIENĖ 1965 m. Waldorf-Astoria viešbutyje New Yorke Liet. moterų federacijos konvencijos metu su R. Budriene (2 -a iš k.), Mrs. Preminger ir GFWC pirmininke Mrs. William H. Hasebrook.

Tautiškais drabužiais Bieliukiene atstovavo lietuves visose General Federation of Women's Clubs konvencijose. Čia ji matoma su tarptautinio klubo narėm, organizacijos pirm. Sarah Whitehurst Baltimoreje, Md., 1952 m.

Šitokią Ligiją Bieliukienę lietuviai prisimena iš jos gausių paskaitų apie Lietuvą amerikietėms ir kitų kraštų moterims. Ji kalbėjo net septyniomis kalbomis.

Bieliukienė

Salomėja Narkėliūnaitė

Tie, kurie stebėjo lietuvių moterų veiklą tiek Amerikoje, tiek jų pasireiškimus tarptautinėje moterų arenoje, šiandien su dideliu skausmu mini ankstyvą Ligijos Bieliukienės mirtį.

Ji numirė kaip kareivis savo poste. Ką tik buvo sugrįžusi iš sėkmingo pasirodymo General Federation of Women's Clubs konvencijoje Chicagoje. Dar nebuvo spėjusi išpasakoti visko, kaip ten buvo, o staigi ir netikėta mirtis jau buvo pakirtusi jos gyvenimo siūlą. Ji tam tikrą laiką turėjo gana sunkios formos astmą, kuri ją mirtinai suspaudė birželio 28 d.

Skaidu buvo žiūrėti į jos gausius pažįstamus, draugus ir artimuosius, kurie liepos 1 d. buvo susirinkę Yonkers laidotuvių koplyčioje su velione atsisveikinti. Velionė, kuri su lietuvišku kostiumu paraduodavo, atstovaudama lietuves tarptautiniuose moterų rengimuose, su tuo pačiu atsigulė ir amžino poilsio.

Zvelgiant į gausiomis gėlėmis apsuptą jos karštą, retkarčiais atrodė, kad ji dar alsuoja, bet tai karštai pulsavo tik kraujas gyslose ty, kurie atėjo su ja atsisveikinti. Iš tikrųjų, Ligija Bieliukienė buvo per daug pažįstama, kad jos staigus pasitraukimas iš gyvųjų tarpo nebūtų sukėlęs pribloškiančio išpūdzio.

Ligija Bieliukienė pasimirė vos 43 metus amžiaus eidama. Ji buvo gimusi 1923 m. rugsėjo 21 d. Sauliuose. 1941 m. baigė Kauno VIII gimnaziją. 1941-43 metais lankė Vytauto Didžiojo Universiteto filosofijos fakultetą. II Pas. karo sukuriuose atsidūrusi už Tėvynės ribų, Vokietijoje 1945-1949 metais išklaušė kursą Miuncheno universiteto psichologijos fakultete.

Tiek Vokietijoje, tiek Amerikoje dalyvavo visuomeninėje veikloje. Miunchene buvo liet. studentų atstovybėje, tarptautinės studentų tarybos Miunchene pirmininkė, Šviesos sambūrio vyr. valdybos narė, nuo 1949 m. Pabaltijo moterų tarybos lietuvių atstovybės narė, nuo 1953 m. liet. atstovybės pir-

mininkė ir nuo tų pačių metų nuolatos buvo perrenkama Lietuvių moterų klubų federacijos pirmininke.

1950 m. pradėjusi atstovauti pabaltietes General Federation of Women's Clubs konvencijose, jose dalyvavo iki pat šiais metais įvykusiosios Chicagoje, iš kur vos sugrįžusi ir taip netikėtai atsiskyrė su šiuo pasauliu. GFWC organizacijos taryboje ji darbuosė kaip patarėja tautybių reikalams.

Nors velionė yra pasižymėjusi savo veikla lietuvių moterų ir tarptautinėje moterų veikloje, bet ji dalyvavo ir bendrose liet. organizacijose. Yra buvusi Liet. rezistencinės santarvės vyr. komiteto narė ir kt.

Jos vyras Bronius Bieliukas yra žinomas lietuvių veikėjas, buvęs Vliko narys, kelių organizacijų vadovaujantis asmuo.

L. Bieliukienė su lietuviėmis, su kuriomis jai teko dirbti tarpt. plotmėje, ypatingai su adv. B. Novickiene, su kuria (ir su S. Narkėliūnaitė, kurios šioje nuotraukoje nėra) atkūrė JAV Pabaltijo Moterų Tarybą, kai adv. Novickienė buvo tos PBT pirmininkė. Iš k. į d.: Pr. Lapienė, V. Jonuškaitė, L. Bieliukienė, P. Valavičiūtė, B. Novickienė, R. Budrienė, dr. M. Kregždienė.

LIGIJA BIELIUKIENĖ (dešimtoji iš kairės su taut.drabužiais) lietuves moteris pirmą sykį atstovauja General Federation of Women's Clubs konvencijoje Bostone 1950 m., ir nuo to laiko Pabaltijo lietuvių moteris toje 11 mil. Amerikos ir pasaulio moterų organizacijoje gavo pilną balsą.

LIGIJA BIELIUKIENĖ už jos nuopelnus, garsinant Lietuvos laisvės reikalą ir atstovaujant lietuves moteris tarptautinėje plotmėje, pagerbia Brooklyno Moterų Vienybė. Jos pirmininkė H. Kulber jai prisega korsažą viename rengime, kuriame Bieliukienė papasakojo apie savo veiklą.

LIGIJA BIELIUKIENĖ, lankydamosi Europoje, aplanko Free Europe Radio stotį.

LIGIJA BIELIUKIENĖ (viduryje) su kitom: dviem Pabaltijo Moterų Tarybos narėm: is k. Jadvė Ellija Druva ir estė Mall Jūrma.

REPREZENTACINIS VENEZUELOS LIETUVIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS.

LENGVA ŽARSTYTI ŽARIJAS SVETIMOMIS RANKOMIS

Argentinos Lietuvių Balsas birželio 16 d. aktualiais Pietų Amerikos Lietuvių reikalais rašo tokį vedamąjį:

P A L Kongresai

Pirmutinis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas įvyko Argentinos sostinėje, Buenos Aires, gruodžio 2 -- 4 dd., 1960.

Antras — Urugvajaus sostinėje, Montevideo, vasario 22 — 26 dd., 1963.

Trečiasis — Brazilijos Lietuvių sostinėje, Sao Paulo, vasario 17 -- 21 dd., 1965.

Kvirtasis vėl įvyks Buenos Aires mieste, vasario ar kovo mėn., 1967.

Kongresai kaip kongresai: turi savo plusų ir minusų. Jų idėja sveikintina, Ji A. L. Balse buvo keliamas prieš ketelį dešimtmečių.

Bet mūsų kongresams kenkia vienos srovės hegemonija, pasipelnijimas jų proga ir jų istorijos falsifikavimas. Yra žmonių, kurie bando žarstyti žarijas svetimomis rankomis...

Visi žinome, kad I PALK suruošė ALOS Taryba, su B-nės talka, Bet LIC pirmininkui prašant, sutikta, kad būtų skelbiama būk rengia "L. I. Centras." Susidariusias skolas apmokėjo ALOS Taryba, kaip faktinai rengėja. Bet Tėviškės Žiburiuose (3.2.66) "Vykdomas IV Kongreso Komitetas" iš Remedios de Escalada skelbia, būk "I-mas PAL Kongresas buvo suruoštas Argentinos lietuvių, vadovaujant Lietuvai išlaisvinti Centrai, bendradarbiaujant visoms organizacijoms."

Tiesa, kad lietuviai, o ne koki turkai kongresą suruošė ir organizacijos nuoširdžiai bendradarbiavo; spauda jų rėmė. Bet savo "vadovavimu" LIC tik pakenkė kongresų idėjai, ne vietoje iškišęs srovinį fanatizmą, ignoruodamas Keleivio korespondento M. Krasinsko kredencialus, jų susrovines, jo prasmę susiaurinęs.

Neminint II PALK nesklaidumų, pasireiškusių Urugvajuje, tenka apgailausti, kad ir III, įvykusis Brazilijoje, daugiau dabojo vienos tikybės, o ne Lietuvių interesus. Dabar toji pačioji TŽ. laidoj rašoma: "Taip pat šio kongreso metu gimė Pietų Amerikos Lietuvių Taryba, kuri sau tikslu pasistatė tęsti kongresų rengimą ir kongresų nutarimų prižiūrėjimą."

Tikrumoje, "Taryba" gimė jau po to kongreso, kuomet atliko Brazilijos Lietuvių suaukotos stambios pinigų sumos. Kultūringose tautose Tarybos ne "gimsta," bet jos sukuriamos iš visų organizacijų ir spaudos atstovų. Dabar ji "tęsi" ir IV PALK rengimą! Ir prižiūrės nutarimus. Jeigu taip yra, tai kokio padėty pasilieka ALOS Taryba, B-nė, ALC, SLA, Mindaugas, Nemunas, Sv. Cecilijos choras, Ansambliai, ALPPS ir kiti organizuoti vienetai? Tikrovės iškraipymas tikrai neprisideda prie bendro darbo idealų sustiprinimo.

Kelionės į P L J K

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba (ALO ŠT), kuriai eina visų draugių, spaudos ir B-nės

atstovai, vykstanti į JAV Aušros Vartų kleboną kun. J. Margį įgallavo rūpintis šios Tarybos reikalais. (Įgallotinis buv. ALOŠT išdinininkas).

Įgallotinis daug kartų iš JAV kalbėjo telefonu ir rašė apie padėti. Bet nesusisiekė su ALOŠT vadovybe. PLJ Kongreso organizatoriai per šį Tarybos įgallotinį įteikė 4,000 dolerių kai kurių delegatų kelionių apmokėjimui. Taryba tikėjosi, kad pinigai bus atsiųsti jai, arba pirmininkui Industrialui J. Čikštui, kad, parinkus delegatus iš visų draugių po lygų skaičių, čia apmokėti keliones, kadangi čia perkant išelna daugiau pigiau, negu apmokant JA Valstybėse.

ALOST susirinkime 2.6.1966 pirmininkas nusišėbė, kad jo įgallotas išdinininkas pats sutvarkė kelionių apmokėjimą. Bet už 4,000 dolerių apmokėjo tik 8 delegatų kelionę.

(Be 8, vienai jaunuolei apmokėjo inž. J. Rudis, kitai Dainavos ansambliis).

PLJ Kongreso rengėjai ALOS Tarybos įgallotiniui Chicagoje pinigus įteikė gegužės 28. Tik birželio 8 juos gavo agentūra Rutas, tiesioginiai, nevarginant ALOS Tarybos. Paskutinėm dienom buvo didelis išvykstančių susirūpinimas, kurį pašalino A. L. C. atstovas ALOS Taryboje, J. L. Mičiūdas, garantuodamas už A. L. Centro ir SLA atstovės ir gerb. inž. J. Čekanauskas, garan-

tuodamas už visus kitus PLJK lėšomis vykstančius delegatus. Pinigai ėję per du bankus, dėl to ilgai užtrukę. Viskas pasibaigė gerai. Jeigu PLJK turės daugiau lėšų, apmokės pusę kelionės ir tų delegatų, kurie, vyksta patys apsimokėję ir nežada pasiilikti JAV.

Kitas įsidėmėtinas ALOŠT pirmininko pareiškimas minėtam posėdyje: "Niekas neatsiklausę, savotiškai parinko 8 iš parapijos prietelių ir tik po vieną iš ALC ir iš SLA!"

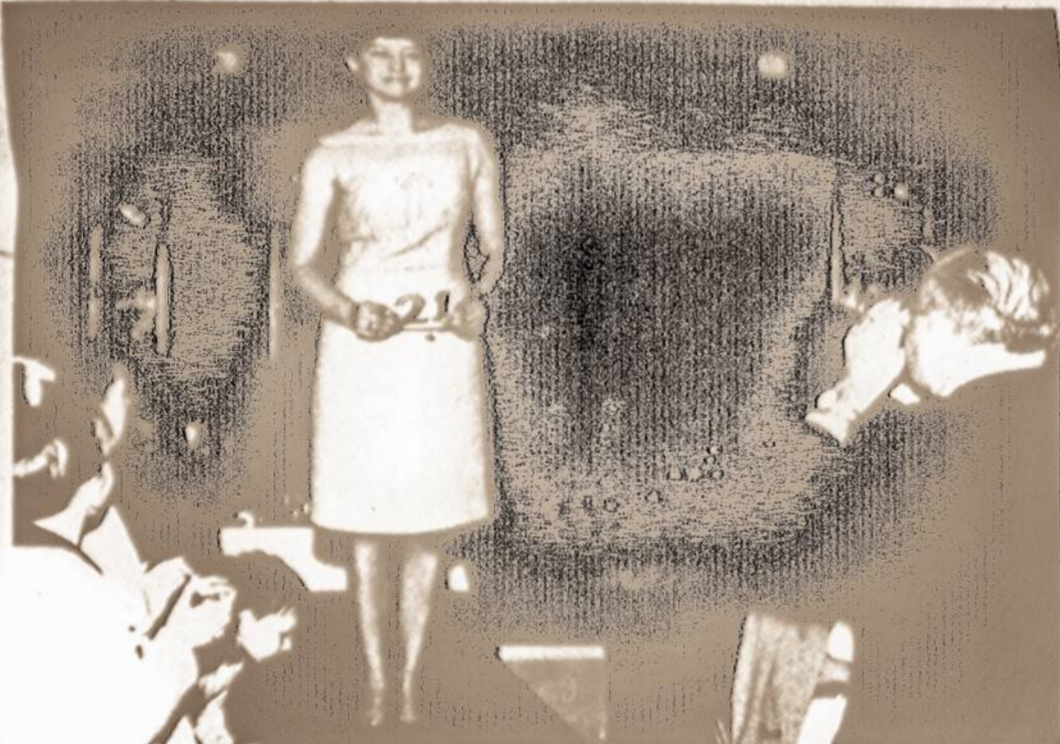
Visi Kongresanai vykstanti jaunuoliai ir jaunuolės yra geri Lietuvai. Sveikintini tie, kurie išvyko aukomis apmokėtomis kelionėmis, bet dar labiau sveikintini tie, kurie, patys apsimokėję keliones, dalyvauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese.

RAMUTIS ARIMANTAS

LENKAI APIE LIETUVOS ATGIMIMĄ

Lenkų laikraštis Nowy Świat spausdina savo metu buvusios populiarios lenkų rašytojas Marijos Radzevičiūtės novelę "Pilkosios dulkės" (Szary Proch). Kūrinys pagrįstas Lietuvos atgimimo knygnešų gyvenimu, ypač iš Zemaitijos (prieš 100 metų). Ir kituose reikaluose ši rašytoja yra daugiausia rašiusi apie Lietuvą.

Nowy Świat minėta kūrinį 3 metų laikotarpyje perspausdina jau trečią kartą. A. BRZENK

Survilų madų salione vyko lietuvių paradai.

BUENOS AIRES LIETUVIŲ CENTRE kalba lietuviškų organizacijų pirm. Jonas Čikštas, prieš išleidžiant jaunimo atstovus į Chicago Lietuvių Kongresą.

REPUBLIC LIQUOR STORE

JUOZAS BRUŽINSKAS
Vedėjas

322 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas EV 2-6440

SALE VESTUVĖMS
ir kitokioms pramogoms.
Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis
kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

"Tvanas" angliškuose vandenyse

Sonė Tomarienė

Visokių yra rekordų ir įvairių čempionų pasauly. Tarp lietuvių kultūrinėje srity šiemet pagarsėjo romano čempionas rašytojas Gļauda, laimėjęs jau ketvirtą premiją. Nemažiau svarbus, tik ne tiek išgarsintas, yra ir kitas literatūros čempionas, tik vienais -- 1965 -- metais išleidęs keturias knygas: du atsiminimų tomus, poezijos rinkinį ir angliškai išverstą romaną. Šitas darbštusis rašytojas yra žinomas poetas kan. Mykolas Vaitkus, sėkmingai lenkyniaująs su senatve, kuri jam jau užkrovė 82 metų naštelę, bet nepajėgia sustabdyti jo gabios rankos ir lakaus proto bei ryškios atminties.

Iš tų keturių knygų seniausia ir kartu naujausia yra romanas "Tvanas" -- "The Deluge." Seniausia, nes lietuviškai išleista dar prieš karą Lietuvoje ir vėliau Amerikoje, o naujausia, nes paskutinė iš Vaitkaus knygų. Ši naujausia laida yra angliškai "Tvano" vertimas, išverstas Albino Baranausko, su Charles Angoff'o, Farleigh Dickinson universiteto profesoriaus, įvadu. Vertimas geras, išlygintas, lengvai skaitosi. Nestebėtina, nes ir vertėjas yra jau žinomas rašytojas, pagarsėjęs savo elegantišku stiliumi. Knygą išleido "Manlyland Books, Inc." Tai irgi žinomo rašytojo, Stepo Zobarsko, vedama leidykla, išleidusi jau glėbi lietuviškų puikių knygų angliškai. Tarp jos leidinių yra Aloyzo Barono, Jurgio Gļaudos, Vinco Krėvės, Igno Seinaus, Vytauto Tamulaičio, Antano Vaitkaus ir kitų mūsų rašytojų rinkiniai romanai ir novelės. Dabar į jų eilę tvirtai įsiriškavo ir M. Vaitkaus romanas.

Romano antrinė antraštė yra "A Love Story of Ancient Times." Meilė rūščiame tvano fone sudaro pagrindinį knygos turinį. Tvanas -- didysis šventraščio tvanas -- Dievo bausmė už žmonių nusikaltimus, yra paimtas iš Biblijos. Biblijinis yra ir vienas romano veikėjas -- pranašas Nojus. Bet knyga nėra Nojus ir jo arkos istorija. Tai butis žmonių, paliktų už arkos. Svarbiausieji herojai yra Nojus giminaičiai: mergaitė Aninoth ir vaikinai Jared, Kuprelis Jared myli savo gražiąją pusseserę, bet ji, kaip peteliškė, žavisi daugeliu ir, nesuprasdama tikrosios meilės, plasnoja tarp vieno ir kito. Kai pagaliau jos meilė subręsta ir ji galutinai perpranta savo širdį, laimei pastoja kelią rūsti, nepermdaujama Dievo ranka, bausioju tvanu baudžianti ir nusidėjėlius, ir nekaltuosius. Autoriaus vaizduotė žavinga

forma piešia ir valdovų lėbavimą, ir vergų pažemimą, ir mylinčiųjų pasiaukojimus.

Neišvengiama tragedija, nepermdaujama visą laiką grasinanti herojams, suintriguoja ir patraukia skaitytojo protą ir jausmus. Nors galas iš anksto žinomas, nes tvanas visuotinis, bet skaitytojas įsijungs į veikėjų gyvenimą ir tikslus, atjaus jų kovas dėl gyvybės ir kartu su mylimųjų pora lauks atplaukiant Nojus laivo ir vis dar tikėsies... (Romanas gal turi ir simbolinės prasmės; nebūs išgelbėtas nė vienas, nesąs arkoje. O arka -- Bažnyčios simbolis.)

Knygoje gausu gražių, tiesiog poetiškų, vietų. Paminėsiu tik vieną. Štai, minia sutinka grižtančius karžygius: "The head of one dragon, the crowd, moved toward that of the other, which was emerging at that moment from the cloud of dust. Their jaws touched as if in a violent embrace. The crowd opened, admitting to its midst the dusty and sweaty riders..." Minia, tas šimtagalvis drakonas, yra tartum paralelė tvanui: ryjanti, naikinanti, draskanti, be ribų ir be įstatymų griauanti viską, kas pasitaiko jos kely -- kaip ir tvanas. Bet iš kitos pusės -- ji gyva. Tai ne beprotė stichija, nors ir elgiasi beprotiškai, bet sudaryta iš gyvų, kenčiančių, geidžiančių žmonių. Minia ir tvanas pagaliau sustoja vienas prieš kitą žiūbūtinėje kovoje. Minia ieškanti išsigelbėjimo, šaukianti išvaduootojo, bėganti nuo tvano. O tvanas -- mirtis neišvengiamai artėjanti. Bet sunaikinanti ne iš karto, ne vienu smūgiu, bet lėtai, tikrai, žiauriai ir -- nė vieno neaplenkdamas. Taip tvanas šia vėl atrodo simboliu neišvengiamo likimo -- mirties, prieš kurią žmogus nuolat kovoja, nuolat tikėdamasis pergalės, nuolat pralaimėdamas...

Romanas labai pagaunantis ne vien intriga, stiliaus grožiu, minties įvairumu, bet sukeliąs ir daug pašalininių minčių. Perskaičius kyla įvairių klausimų: ar tikrai žmonės yra tokie baisūs nusidėjėliai, ar tikrai jie verti tokios žiaurios bausmės? Romane valdovai, kariai, didikai, vergų varovai yra žiaurūs, kietasirdžiai, ištvirkę, negailestingi. -- verti sunaikinimo. Bet kuo kalti vergai, kuo nusikaltusi ta minia prispaustųjų ir pažemintųjų? Autorius į tai neatsako. Bet galime spėti, kad minia turi kentėti už savo valdovų ir vadų kaltes ir klaidas. Autorius rašė šią knygą dar tada, kai niekas nežinojo atominės bombos nei jos grėsmės. Bet ir tada rašytojas Vaitkus, tartum H. G. Wells, į Nojus lūpas įdeda perspėjantį ir pranašiškus žodžius, tarsi paimtus iš dabartinių moksl.

nės fantazijos knygų, kur autoriai grasina pasauliui pražūtimi ir grįžimu į laukinę būitį, jei atomo grėsmė nebus sustabdyta. Štai Vaitkaus Nojus kone rauda: "O noble man! Why must you rush to your ruin? Can you guess what you might have become? Or imagine all you might have accomplished? Now you must perish in retribution... I shall see my children and grandchildren, half-savage, crude, brutish, wandering with herds in the desert or scraping the barren fields..."

Skaitytojas, pagalvojęs, atsako pats sau į tą klausimą: kodėl visi turi žūti? Todėl, kad eina paskui nedorus vadus, todėl, kad nesiekia aukštesnių tikslų, todėl, kad neišnaudoja savo gerųjų galių, bet tik blogąsias. Todėl, kad nekovoja su piktu. Todėl ateina Tvanas. Ne tik tas alegorinis Biblijos tvanas, bet dar tikresnis ir baisnis tvanas -- karas, dar kruvinesnis atominis tvanas, grasinąs visą pasaulį paversti dykuma.

O kai karaliai, carai, vadai, lyderiai, flureriai, dučės, voždai rūpinasi tik savo jėgos išplėtimu, o ne žmonių gerove, anksčiau ar vėliau ištinka ir kitas tvanas -- maištas, revoliucija, broliūdybė, kur irgi žūva kalti ir nekalti. Visus tuos tvanus žmonės mėgsta vadinti Dievo bausme ir Dievo rūstybe. Iš tiesų tai nei bausmė, nei rūstybė. Tai tik nepermdaujamas dėsnių gėrio ir blogio kovoje. Nesuvaldytas blogis atneša pražūtį visiems; taip piktadariams, taip nekaltiesiems, kurie to pikto nemokėjo, ar nenorėjo suvaldyti. Taip galime išaiškinti ir šios knygos tvano simbolinę prasmę.

Poetas kanauninkas Mykolas Vaitkus prie ežerėlio.

O knyga įdomi ir vertinga. Ir išleista gražiai, ir išversta dailiai, o svarbiausia, parašyta gabi, įsiriškanti ir atminti, verčianti galvoti, o kartu ir intriguojantis, įdomus pasiskaitymas. Ačiū vertėjui ir leidėjui -- "Tvanas"

išplaukė į angliškuosius vandenis! Linkime ten jam sėkmės.

Mykolas Vaitkus, THE DELUGE, 172 p. Išleido 1965 m. Manyland Books, Inc., 85-37 88th Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Kaina \$3.95.

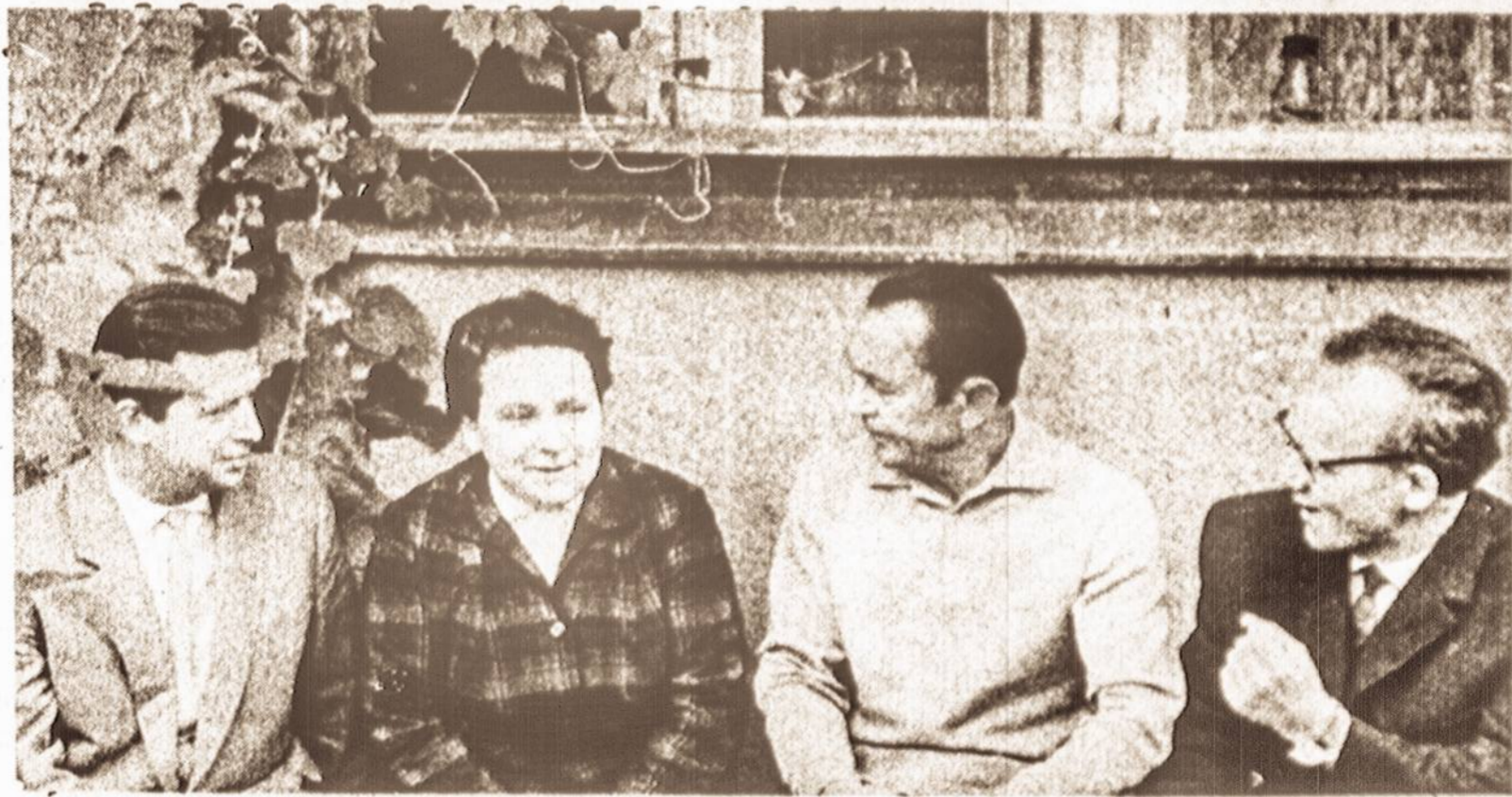
NAUJAS FILMAS

Turkmenijos stepėse netoli Kaspijos jūros, Lietuvos kino studija pradėjo sukurti naują, spalvotą, plačiaekraninį kino filmą, "Mažasis princas," pagal to paties pavadinimo Antuano de Sant Egziuperi romaną. Libreto autorius ir režisierius -- A. Zebriūnas. Tokio poetiško ir pasakiško filmo pastatymui daug energijos ir išradingumo turės parodyti operatorius A. Digimas, kompozitorius T. Makačinas, dailininkai L. Gutasukas ir A. Ničius. Net penkiuose vaidmenyse (Karaliaus, Tuščia garbio, Bizniertaus, Geografo ir Žibitninko) pasirodys Lie-

tuvos nusipelnęs artistas D. Banionis. Lakūno vaidmenį atliks gruzinas Otaras Kobiridžė, o pačiu svarbiausiuoju veikėju -- Mažuoju princu -- bus Evaldas Mikaliūnas. Tai ilgai ieškotas artistas. Apie jo suradimą filmo režisierė R. Vosyliūtė taip pasakoja:

-- Ieškodami princą, apžiūrėjome beveik visus vaikų darželius. Daug vaikų atvesdavo tėvai į studiją. Kandidatų buvo šimtai. Išsirikome penkerių metų Evalduką iš Vilniaus vaikų darželio. Tai labai gyvas, drąsus ir simpatiškas berniukas. Manau, kad jis patiks žiūrovams.

Klovos opera "Žalgiris" statoma šį rudenį Vilniuje

VIENYBĖ jau beveik prieš metus rašė apie naująją Vytauto Klovos operą. Šioje nuotraukoje kompozitorius apie savo kūrinį informuoja Salomėją Narkėliūnaitę. Iš k. į d.: Vytautas Klova, S. Narkėliūnaitė, režisierius Juozas Gustaitis ir operos libreto autorius Jonas Mackonis.

Muziko Vytauto Klovos sukurta pagal Jono Mackonio libreto opera "Žalgiris," apie kurią Vienybės skaitytojai jau skaitė perleistas metais, o daugelis ir matė kūrėjus kartu su rež. Juozu Gustaičiu Salomėjos Narkėliūnaitės filme, Vilniuje statoma šį rudenį. Ta opera domėjosi ir Amerikos lietuviai, kurie dabar, be abejo, su džiaugsmu sutiks žinią, kad šis gabų lietuvių kūrinys pristatomas Lietuvos publikai.

Vytautas Klova -- tai tas pats muzikas, sukūręs dabar Lietuvoje ir Amerikoje populiarų "Pilėnų" operą, kuri trijų plokštelių albume Valerijos Tysliavienės rūpesčiu išleista New Yorke 1964 m.

Kaip dabar iš Vilniaus informuoja, Klovos opera "Žalgiris" bus režisuojama Juozo Gustaičio, chorų pastatymui vadovaus liaudies artistas chormeisteris Dautartas, diriguos Aleksa, o dekoracijas kuria dail. Jan-

kus. Vyriausią dainininkų partiją -- Vytauto -- atliks Šilgalis ir Urvelis, o kunigaikštienės Onos-Saulevičiūtės, Ylienės ir jauna solistė Kuraitė.

Ir ši opera, kaip ir "Pilėnai," nukreipta prieš vokečius, kurių galybė buvo pakirsta Žalgirio mūšyje ir tuo būdu ilgiems laikams užkirstas kelias jų veržimuisi į Rytus.

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW IR ADELE MAŽEIKAI Savininkai

80-15 Jamaica Avenue, Woodhaven 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

Vilnius savo praeities romantika ir kultūriniais paminklais visais laikais žavėjo lietuvių širdis. Šioje nuotraukoje Vilniaus centro vaizdas iš šv. Jono varpinės. A. Sutkaus nuotrauka

Lietuvoje

ATGIMUSI GOTIKA
VILNIUJE

Laiko apnašos išdildė gotiką, kitados dominavusią Vilniaus senojoje Pilies gatvėje (dabar -- Gorkio gatvės dalis). Pamažu sugrižta į senamiesčio gatvę kai kas iš jos buvusios architektūros. "Atidengta" namo Nr. 12 gotika, o kaimynystėje po rekonstrukcijos atvėrė duris knygynas, tiek savo fasadu, tiek vidumi dvelkias senąja architektūra.

Vilniečiai neatpažins to knygyno. Atsirado skliautuosios lubos, skydo pavidalo raudonplytės sienos, nedidelis langas, tartum anga. Iš geležies nukaldintos grotelės, žvakidės, žibintas... Beje, metalinėse grotelėse nesunku įžiūrėti Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos simbolius.

Atsirado įstaiga "Turistas" su kompasu imitacija. Turistinė, kraštotyrinė literatūra, atvirukai, albumai. Turistas, sostinės svečias, įsigyjantis vadovą po miestą, jau šiame knygyne pradės pažinti su Vilniumi.

Rusas istorikas...

Atkelta iš 5 psl.

gui -- V. S.) Jam pagalbą prižadėję "broliai kardininkai, vyskupas ir visi Rygos miesto karo vyrai." Gal būt, Tautvilo valdžia tuo metu pasiekė ir Polocką. (Vokietis istorikas M. Taube mano, kad popiežiaus Inoceno IV 1248 m. 15 d. rugsėjo rašyta bulė (laiškas) "naujai apskrikštijusiam Polocko kunigaikščiui," buvusi skirta kaip tik Tautvilai.). Tokiu būdu augo pavojus Lietuvos valstybės nepriklausomybei.

Bet Mindaugo valdžia pilnai suprato tikrąją politinę padėtį Pabaltijy. Ypač žinojo aštrius ginčus tarp ordino ir Rygos miestelėnų. Mindaugas susisiekė su magistru Andriumi Stirlandu ir kalbino žemaičių kunigaikščių neremti. Kronika sako, kad Mindaugas magistrą papirkęs "daugybe dovanų." Dėl oficialumo, magistras reikalavo slūsti lietuvius pasiuntinius popiežiui Inocenui. Chelmo vyskupas tarpininkaujant (nes Rygos arkivyskupas laikėsi su Tautvila -- V. S.) magistras vainikavo Mindaugą Rygoje padirbdintu vainiku. (Vainikavimas, atrodo, įvyko Vilniuje, naujai pastatytoje katedroje. -- V. S.) Šis susitarimas įrodo, kad feodalinis

karas Lietuvoje pasidarė tarptautinės svarbos dalyku. Vienas priešas -- Ryga -- krikšto kaina iš lošimo išstojo. Panašios linijos Rygai bei ordinui, kaip vėliau patirsime, sėkmingai prisilaukė Vytenis ir Gediminas.

Volynės kronikos rašėjas (žinių didžiumą, atrodo, bus gavęs ar iš Tautvilo, ir Vykinto, ar iš žuvusios Lietuvos kronkos, rašytojo slavų kalba Naugarduko stačiatikių vienuolyne, kuri įkūrė Mindaugo sūnus Vaišvilkas -- V. S.) visai neabejoja, kad Mindaugas krikštijosi grynai diplomatiniais sumetimais. Sako: "jo krikštas buvo melas." Pastebti, kad ir ši politika nebuvo populiarė: "Ietuviai krikštą prievarta ėmė." Kaip ten bebūvo -- Ryga turėjo išstoti iš karo prieš Lietuvą. Arkivyskupas Nikola labai nenoromis nutraukė ryšius su žemaičių kunigaikščiais. Tautvila iš Rygos pabėgo į Zemaitiją pas Vykintą, kur stovėjo jo kariškiai, ir pradėjo puldinėti Mindaugą, susilaukus negausių ordino riterių pulkelį. Karas vyko šiaip ir taip. Mindaugas apsisprendė vengti vieno lemiamo mūšio ir laikėsi Vorutoje, kur stovėjo ir vokiečiai. Įvyko ne mūšis, bet riteriškas turnyras (kronika sako: "vaikėsi po lauką, tarytum, žaisdami"). Po jo,

Tautvilos kariškiai sugrižo į Zemaitiją.

Mindaugas gi subūręs "didelę pajėgą" ir apsupęs Vykintą šio plyje Tverimetėje. Jotvingiai jau buvo atkritę, bet, greta žemaičių (turėjusių daug "pėsčiųjų") buvo rusų ir polovcų. Tverimetės Mindaugui paimti nepavyko. Jis net buvo sužeistas ir "grįžo į savo žemę." (Kronika sako, nuo Mindaugo rankos čia žuvs Bulevičių šeimos kunigaikštis Višimutas). Karas, tačiau, tęsėsi. Kronikos žodžiais, "įvyko daug karingų susidūrimų."

Susidūrimuose vis dar dalyvavo Volynės valdovas, atsivesdamas net iš stepų polovcus, taip pat, Pinsko karo vyrus. Bet Pinsko kunigaikščiai, pajutę Lietuvos pajėgumą, panoro atsipalaiduoti nuo Volynės rankos. Todėl Lietuvai pavyko pasinaudoti rusų tuometiniu susiskaldymu. Volynės pulkai pirmausia siekdavo Juodąją Rusę -- paėmė Naugarduko sritį, o vienas būrys Gardiną, kiti kitus miestus, iki užėmė "visą tėviškę." Atsiliepdami, Mindaugo sūnaus (bene Vaišvilko?) vedami, lietuviai paėmė Turijsko apylinkę. Mindaugas savo keliu privertė Tautvilą išsinešdinti iš Zemaitijos. Jotvingius papirkęs "sidabro daugybe." Lietuvos užkariauti taip niekam ir nepavyko.

Viskas pasibaigė taika, kurią Lietuvos vardu pasirašė Mindaugo sūnus Vaišvilkas. Sutartį patvirtino Danylos sūnaus Svarno sutuoktuvės su Mindaugo dukterimi (jos vardas istorijoje liko neužrašytas -- V. S.) Juodoji Rusė pagal sutartį pasiliko Lietuvai. Ją valdė Vaišvilka (Kronika ji visur vadina Voišelka -- V. S.) Jis, tačiau, netrukus apsisprendė pasidaryti stačiatikių vienuoliu ir Juodosios Rusės valdymą pavedė Danylos sūnui Romanui: Naugarduką būk davęs "Mindaugo vardu," o kitus miestus "nuo savęs." Tokiu būdu, vienas Volynės-Galičo valdovų pasidarė Lietuvos vasalas (tarnas).

Taigi, kaimynų pastanga pasinaudoti feodalinio karo Lietuvoje, norint jos nepriklausomybę sunaikinti, baigėsi visišku pralaimėjimu. Mindaugo valdžia turėjo už-

tektinai išteklių sutelkti "didelę pajėgą" atmušti tiesioginius priešų kirčius. Iš visko tenka spręsti, kad ši pajėga buvo liaudies pulkai. Ji tai ir išsprendė Lietuvos valstybės likimą.

Mindaugo valdžia ne tik savo rankose išlaikė Aukštaitiją ir Zemaitijos dalį, bet įtaką išplėtė Juodojon Rusėn, o vėliau, kaip matysime, ir į Polocką bei Pinsko sritis. Nepriklausomoje gi Zemaitijos dalyje netrukus įsilepnojo tautinis karas prieš apsilungusius kardininkus ir kryžievių riterius, kurie, išnaudodami "sąjungą" su Mindaugo valdoma Lietuva, bandė šiuos žemaičius sau pasigrobtii.

Parengė VYT. ŠIRVYDAS

KULTŪROS PAMINKLAI LIETUVOJ

Lietuvoj Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugija su Kultūros ministerija paskelbė paminklų apsaugos apžūrą. Ji tęsis iki 1968 metų sausio 1 d. Konkurso tikslas -- paskatinti gyventojus dar aktyviau prisidėti prie kultūros paminklų apsaugos, priežiūros, kelti mokslinio tyrimo lygį.

Konkurso dalyviai turi su pažindinti visuomenę su archeologiniais, architektūriniais, dailės paminklais. Dideli dėmesį skiria istoriniams paminklams; daiktams, rankraščiams, reikiams spaudiniams, vietoms.

Mirė M. Krėvienė

Mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė-Mickevičius su žmona. Rašytojas mirė 1954 m. liepos 7 d., o jo žmona mirė šiemet birželio 29 d.

Marijona Krėvė-Mickevičienė, mūsų literatūros klasiko Vincos Krėvės žmona, gyv. Media, Pa., mirė birželio 29 d. būdama 73 m. amžiaus.

Amerikiečių spauda skelbdama apie jos mirtį, pabrėžė, kad jos vyras Vincas Krėvė-Mickevičius buvo paskutinis laisvos Lietuvos

vyrų valdovas ministeris pirmininkas.

Velionė palaidota Sv. Kryžiaus kapinėse po pamaldų šv. Andriejaus bažnyčioje.

Velionė paliko liūdinčią dukrą Aldoną Mošinskienę bei kitus artimuosius. Jiems visiems. Vienybė reikiama užuojautą.

VIENTYBĖ. 1966 m. liepos 8 d.

Tel. TAYlor 7-9842

T H E

Arlington

ONA IR JONAS
VALAKČIAI
Savininkai

Restaurant

385 Arlington Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Jaunimo kongreso, kuris buvo tituluotas net pasaulio Lietuvos kongreso vardu, sportinė programa buvo liepa. Čia buvo pasitenkinta sportininkų atžymėjimo ženklų parodėle, sportinių leidinių išstatymu bendroje spaudoje, sportinėmis diskusijomis, futbolo rungtynėmis ir lauko teniso komandinėmis varžybomis. Kadangi visa tai vyko skirtingomis dienomis daugiau negu savaitės laikotarpyje ir tokiu metu kuomet buvo visa eilė kitų kongreso programų punktų, nedaug kas galėjo šią sportinę programą stebėti.

Futbolo rungtynėse, kurios įvyko liepos 2 d. Marquette parko aikštėje, rungtis Chicago Lituanicos ir New Yorko Atletų jaunųjų vienuolikės. Sunkų laimėjimą pasiekė chigagiečiai, kurie tik po pratęsimo sukūlė svečius iš New Yorko 2:1. Normalus laikas davė lygiašias -- 1:1.

Komandinėse lauko teniso varžybose I vietą nusinešė Chicago Neri, baigmėje įveikusi Clevelando Žalbo I 3:0. Neri atstovavo: V. Grybauskas, P. Pikelūnas, J. Juodikis. Trečioje vietoje liko Chicago Aras, ketvirtoje -- Clevelando II komanda. Paguodos rate nugalėtojais buvo Australijos Lietuvos reprezentantai: buv. Lietuvos meistris, veteranas A. Remelkis ir A. Šimkus.

Čia buvo pasitenkinta sportininkų atžymėjimo ženklų parodėle ir sportinės spaudoje, surengtoje Jaunimo Centre (ji tęsėsi iki liepos 10 d. suorganizavo Petras Petrutis, šiame darbe jautėsi skubotumas ir geresnės atrankos stoka. Tačiau matėsi, jog buvo idėta nemaža

pastangų ir turėta gražių norų.

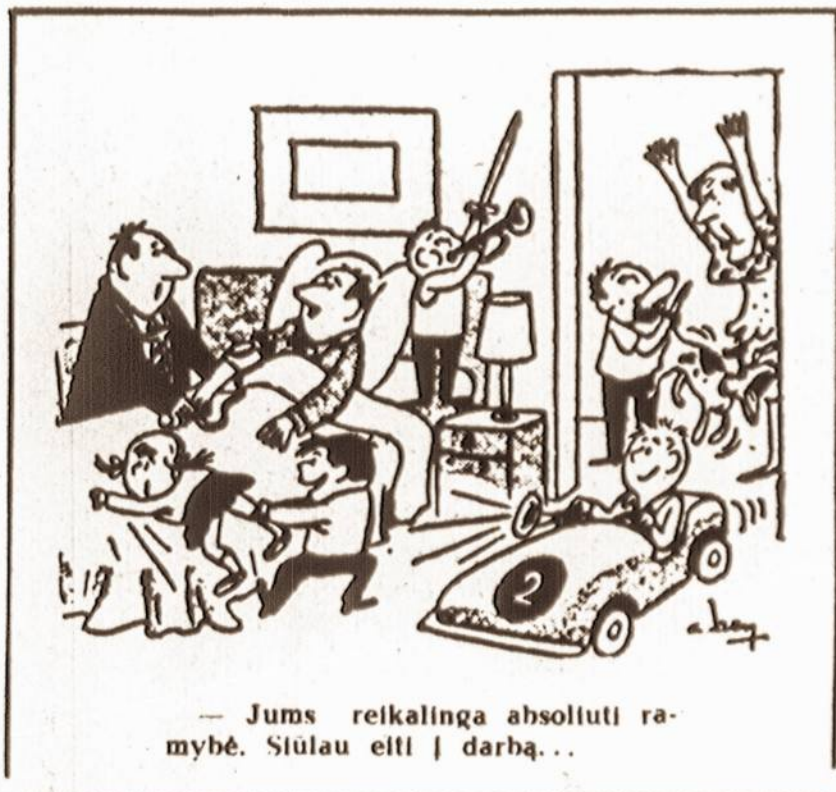
Sportinėse diskusijose, kurios įvyko liepos 1 d. Conrad Hilton viešbutyje, pagrindiniais diskusijų dalyviais buvo V. Adamkavičius (moderatoriu-), dr. A. Šapokaitė, E. Vadopaliene, A. Kleinaitis, A. Šimkus (iš Australijos). Dalyvių susirinko apie 50 iš įvairių S. Amerikos vietovių ar net iš kitų valstybių. Ties šių diskusijų mintimis sustosime kita kartą.

VARŽESI LIETUVIAI IR UKRAINAI

Pirmosios didesnio masto Lietuvos-ukrainų sportininkų varžybos Šiaurės Amerikoje buvo prarastos birželio 25-26 dienomis. Tuo metu Chicagoje vyraujant stipriems karščiams į sporto aikštę išėjo šių tautybių futbolininkai ir lengvaatletai.

Pirmąją dieną įvyko pirmenybių atidarymas ir jaunųjų futbolo susitikimas, o taip pat ir pirmoji lengv. atletikos varžyba dalis. Atidarymo iškilmės ir paradas buvo gražus bei įspūdingas. Tačiau jaunųjų futbolo varžybos lietuviams nepasisekė ir buvo pralaimėta 0:2. Sekančią dieną dar blogiau klostėsi vyrųms futbolininkams, kurie prieš ukrainus pralaimėjo 0:5. Ukrainų futbolininkai Amerikoje yra stiprūs, net ir Chicagoje jie aukščiau žaidžia, o tuo tarpu lietuviai -- tik vieną ir tą pačią paskutinę vietą. Daugumą rinkinių dalyvių sudarė chigagiečiai, nors šios varžybos ėjo visos Amerikos mastu.

Lengv. atletikos vyrų grupėje daugiausia taškų nugrie-

— Jums reikalinga absoliuti ramybė. Siūlau eiti į darbą...

SKELBIMAS

Viename laikraštyje buvo išspausdintas toks skelbimas:

"Reikalinga sekretorė, kuri protauja kaip vyras, elgiasi kaip rimta moteris ir dirba kaip arklys."

bė irgi ukrainai, tačiau pas moteris vyravo Lietuvaitės.

Ateityje Lietuvos-ukrainų sportininkų varžybos žada būti tradicinėmis ir norima jas labiau išplėsti, įtraukiant ir kai kurias kitas sporto sakas. Tai sveikintina ir graži mintis!

KRONIKA

* S. AMERIKOS pabaltiečių lengv. atletikos lauko teniso ir plaukymo pirmenybės bus prarastos liepos 23-24 dienomis Clevelande. Dalyvių registraciją vykdė A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio. Tuo pačiu metu bus ir Lietuvos lengv. atletikos ir plaukymo pirmenybės, tačiau joms nugalėtojais bus išvedami iš pabaltiečių pirmenybių, atskirų varžybų atvežiami nedarant.

* POVILAS TAUTVAISAS gerai pasirodė ekspertų ir meistrų klasių šachmatų varžybose Chicagoje. Jis, dalyvaujant 32 stipruoliams, dalinosi 5-7 vietas. Pirmenybes laimėjo didmeistris Robert Byrne su 5 tšk. (iš 6); Tautvaišas surinko 4 tšk.

* CHICAGOS NERIES vyrų krepšinio komandos nuotrauka įdėta Vilniuje išeinančio Sporto laikraščio birželio 23 d. numeryje. Taip pat patalpintas aprašymas apie liet. krepšinio pirmenybes bei kitus išsivijęs Lietuvos sporto įvykius.

PATS KALTAS

-- Jūsų duktė sutinka tapti mano žmona.
-- Klausyk, tu gi pats kaltas -- nereikėjo kiekvieną vakarą pas ją ateiti...

GYDYTOJAS PAS GYDYTOJĄ

-- Jeigu man uždrausi rūkyti, aš tau uždrausiu gerti kavą.

PACIENTAI

Kalbasi du gydytojai:
-- Pusė visų pacientų ateina pas mane blogo virėjo dėka.
-- O kita pusė?
-- Gero virėjo dėka...

PER ŽEMAS VIEŠBUTIS

Svečias kreipiasi į viešbučio administratorių:
-- Kiek jūsų viešbutyje kainuoja kambariai?
-- Pirmame aukšte -- \$25, antrame \$20, trečiame -- \$15, o ketvirtame -- \$10.
-- Ačiū, pone, man jūsų viešbutis per žemas...

DAR NIEKO BAISAUŠ

Pacientas psichiatrui:
-- Esu susinervinęs. Mano kalba miegodama.
-- O ką ji sako?
-- Vis kartoja: "Ne, Jonai, ne!"
-- Tai nieko baisaus.
-- Kaip tai? Juk mano vardas Vincas.
-- Sakau, kad nieko baisaus, kol ji sako "ne".

Lietuviai Advokatai

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. AP 7-7083

C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Koplyčia laidotuvėms Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JUOZO GARŠVOS¹⁶ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

231 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 8-9770

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA
Patarnauja perkant ir parduodant namus, apdraudimo reikaluose, užpildant taksus.
ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU
Parduoda bilietus visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas.
MONEY ORDERS.

87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

Insurance ir Real Estate

PATARNAVIMAS PAS

John Orman Agency

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas VIRginia 6-1800

Skaniausia Lietuvoska duona gaunama
SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Sav.

PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS

Pristatome į namus prašome telefonuoti: STagg 2-5938

36-40 Stagg Street Brooklyn 6, N. Y.

VIENYBĖ

Dariaus ir Girėno minėjimas šiemet įvyksta šeštadienį, liepos 16 d., 3 val. pp. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Lituanica Square, Union Ave. ir South 2nd St., Brooklyn, N. Y. Invokaciją skaitys kun. Juozas Čekavičius; himnus giedos solistė Lionė Jodytė; kalbės: Vliko narys Juozas Audėnas, anglų kalba Steponas Bredes, Jr., Moterų Vienybės pirm. Helen Kulber, organizacijų ir jaunimo vienetų vardu Algirdas Budreckis, Pranešimus darys komiteto nariai: Bronė Spudienė, Petras J. Montvila ir Jonas Šaltis. Dariaus ir Girėno paminklo pastatymo komitetas nuoširdžiai kviečia visas patriotines draugijas bei vienetus su vėliavomis, taipgi paskirus asmenis dalyvauti minėjimo iškilmėse.

DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLO
PASTATYMO KOMITETAS

* DAIL. ALBINAS ELSKUS, Lietuvoje praleidęs 14 dienų, neseniai sugrįžo į New Yorką.

* ADOLFAS MEKAS trims savaitėms išvyksta į Paryžių savo naujai ruošiamo filmo reikalais.

* PRANAS NARVYDAS, brooklynietis veikėjas, liepos 14 d. pradėjo savo 80-uosius amžiaus metus.

* URSULĖ DAUNORIENĖ, DOMAS KLINGA, Vaitkus ir kt. newyorkiečiai liepos 12 d. išskrenda į Lietuvą tenai praleisti savo atostogų ir aplankyti giminių. Jie skrenda su newyorkiečių lietuvių grupe.

* DR. ANT. PETRIKA, jau kelinta savaitė viešis Lietuvoje ir tenai labai svetingai visur sutinkamas, į New Yorką žada sugrįžti liepos pabaigoje. Vienybėiams siunčia sveikinimų iš Vilniaus.

* RASYTOJAS ANATANAS VAIČIULAITIS, Voice of America tarnautojas iš Washington, D. C., buvo atvykęs į New Yorką keletui dienų. Aplankė eilę savo pažįstamų ir draugų.

Liepos 8 d. lietuvių jaunimo ruoštos demonstracijos prie Jungtinių Tautų vaizdas; šalia newyorkiečių, dalyvavo ir keliolika atstovų iš kitų kraštų, kurie nešiojo atitinkamus plakatus ir savo atstovaujamy kraštų vėliavas. S. Narkėliūnaitės nuotraukos

Bendras lietuvių demonstracijos prie Jungtinių Tautų vaizdas. Nors rengėjai skelbė, kad dalyvavo apie 300 asmenų, bet tikrovėje nebuvo nė poros šimtų.

VIENYBĖS ANGLIŠKOJO SKYRIAUS redaktorė Demie Jonaitienė, jos vyras Tomas ir dukra Aldona (kairėje) Kennedy aerodrome su draugais ir kitais šeimos nariais, išvykstant atostogų į Europą. Jie sugrįš į New York liepos pabaigoje. V. Tysliavienės nuotrauka

Mire J. Lelešius

JURGIS LELEŠIUS MIRĖ
Veteranų ligoninėje 1966 birželio 23.

Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas, gimęs Lietuvoje, Gudinės kaime, Marijampolės apskr. Iš Lietuvos išvyko 1907 metais. 1932 metais buvo nuvykęs į Lietuvą ir pasidžiaugė Lietuvos nepriklausomybės gyvenimu ir padaryta jo pažanga. Būdamas blynyje ir gyvenamas su šeima, negalėjo ilgai laukti pabūti Lietuvoje, o taip pat ir karta. Per keletą metų negalavo, nors karo metu nebuvo sužeistas, bet, dalyvaudamas kare, ginant Prancūziją nuo vokiečių, kaip ir daug JAV karių, yra gavęs vokiškų gazų-dujų. Velionis Jurgis Lelešius išgyveno 59 metus su trumpa pertrauka (pirmojo pas. karo metu) Newark, New Jersey. Mirė 77 metų amžiaus, Paliko žmoną Anelę ir sūnų Ričardą su šeima, o taip pat kitus gimines JAV ir Lietuvoje.

Velionis Jurgis Lelešius buvo ramaus būdo žmogus ir geras lietuvis ir dėlto turėjo daug draugų, kurie lankė velionį, pašarvotą Bujausko koplyčioje ir gausiai dalyvavo

* DR. A. NARVIDO namuose Long Island Lietuvių Daktarų draugijos susirinkime dr. B. Jankauskas, dr. R. Jauniškienė ir dr. A. Narvidas skaitė paskaitas iš įvairių medicinos sričių; apie naujausius vaistus, psichiatrą ir kt. Pirmininkas dr. Vytautas Avižonis pranešė, kad bibliotekose apie Lietuvą ir lietuvius ne visada tiksliai rašoma, o mūsų jaunimas ir kitataučiai tomis klaidingomis žiniomis naudojasi, ir niekas dėl to nieko nedaro. Draugija nutarė paskirti \$1.000 dr. Algirdo Budreckio universiteto pripažintam darbu išleisti. Išreikštas nepasitenkinimas ir dėl Vatikano išleistų ženklių, minint Lenkijos krikščionybės sukaktį. Pageidavo, kad tuo reikalu daugiau VLIKas rūpintųsi. Kitas susirinkimas nutarta šaukti dr. H. Armano namuose, Baltimore, Md.

* KUN. DR. PETRAS BAČINSKAS nuo šių metų mokslo pradžios bus Vasario 16 Gimnazijos Vokietijoje direktoriumi. Dabar jis lankosi JAV, lankėsi Vokietijoje, lankėsi su gimnazijos remėjais-bureliais. Kun. Bačinskas buvo išemigravęs į Australiją, lankėsi Vokietijoje, gavo naujas pareigas.

* CAPTIVE NATIONS WEEK New Yorke paskelbta nuo liepos 17 iki 23. Sekm., liepos 17, 10 val. ryte bus pamaldos šv. Patriko katedroje, antradienį, liepos 19, 11 val. ryto mėras John V. Lindsay oficialiai priims šios organizacijos atstovus.

laidotuvėse, kurios įvyko birželio 27 d. iš Newarko lietuvių parapijos bažnyčios į šv. Kryžiaus kapines, North Arlington, New Jersey, dalyvaujant trims kunigams bažnyčioje ir kapinėse. Kaip pirmojo karo veteranas, buvo pridengtas JAV vėliava ir Veteranų garbės sargybos aparnautas ir palydėtas į kapines su kariška pagarba ir atsiveikiniu ir karių kalbomis bei šautuvų saljutais.

Velionio našlė pakvietė visus dalyvius pietų Kearney lietuvių katalikų Centro salėje.

„Ilsėkis ramiai, čia ilgai gyvenęs, kaip ir antroje savo tėvynėje.“

KAIMYNAS

* ROŽE VAIČIULIS iš Soyesset, N. Y., Vienybės skaitytoja, mirė šm. mėn. pradžioje. Palaidota Long Island.

* IŠ LIETUVOS prašo paieškoti šių asmenų: Vandos Liepaitytės, gyvenusios Lankeiškiuose Vilkaiviškyje. Ieško Valė Juodaitytė, Vinco g. Sakiai.

Inž. Jocius Donatas, gyvenęs Kaune, Neries krantinėje ieško savo draugų ir pažįstamų.

Prašoma pranešti šiuo adresu: Stasys Ilgūnas, 40 Mar-tinet Ave., Rochester, N. Y. 14609.

* VACLOVAS ANDRIUSKA, šiaulietis, 68 metų amžiaus, mirė birželio 22 d. Labai iškilmingai palaidotas, Paliko žmoną Adelę Staliaraitę, dukrą Ireną ir žentą Leopoldą Stankevičius, ir anukę V. Andriuska buvo artimas W. Rask-Raščiausko draugas.

* IZABELĖ MISIŪNIENĖ, A. Janušienė iš Smithtown, N. Y. ir V. Tysliavienė liepos 14 d. išskrenda į Lietuvą ir kt. Europos kraštus.

* LIEPOS 12 d. per Union Tours į Lietuvą išskrenda 49 asmenų grupė.

* VIEŠNIA IŠ FLORIDOS - Brooklyne atostogų buvo atvykusi Jozefina Ballas, buv. Žalkauskienė, kuri dabar gyvena Floridoje. Seniau gyveno New Yorke ir buvo plačiai žinoma veikėja. Persikėlė į Floridą ir ten gyvena su motina, Norkuviene, ilgamete Vienybės skaitytoja.

* VIENYBĖS prenumeratoriams primenama, kad kiekviename laikraščio numeryje, greta vardo ir adreso yra pažymėtas prenumeratos terminas. Paštas reikalauja, kad skaitytojai už laikraštį atsilygintų, kitaip bus reikalaujama už laikraščio persiuntimą.